

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 21–22.11.2014 r. na kierunku pedagogika prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych oraz obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Amadeusz Krause, członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. Iwona Chrzanowska, ekspert merytoryczny PKA

dr hab. Sławomir Przybyliński, ekspert merytoryczny PKA

Radosław Serafin, ekspert PKA ds. studenckich

mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. formalno - prawnych

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na kierunku pedagogika prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu.

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015, w związku z upływem okresu na który została wydana poprzednia ocena.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja została poprzedzona zapoznaniem się przez członków Zespołu oceniającego PKA z Raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni, ustaleniem podziału zadań oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji członkowie Zespołu spotkali się z Władzami Uczelni i Wydziału, poddali analizie dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez Władze Uczelni i Wydziału, otrzymali dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadzili hospitacje zajęć dydaktycznych, spotkali się z pracownikami Uczelni odpowiedzialnymi za poszczególne zadania związane z jakością kształcenia na ocenianym kierunku, a także z kadrą akademicką i studentami kierunku pedagogika. Ocenie poddano również wybrane losowo prace dyplomowe, opinie promotorów, recenzje
wraz z dokumentacją przebiegu egzaminu dyplomowego.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 3 Informacje o wynikach poprzedniej oceny programowej

1.Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki

Strategia rozwoju Uczelni została wprowadzona zarządzeniem Rektora Elbląskiej Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu z dnia 1 października 2013 r. w sprawie wejścia w życie „strategii rozwoju Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do roku 2020”. Integralną część strategii stanowi misja Uczelni. Uchwałą Rady Wydziału z dnia 27.06.2014 r. w sprawie przyporządkowania kierunku studiów pedagogika do obszarów kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się, efekty kształcenia na tym kierunku, przyporządkowano kierunek pedagogika do obszaru nauk społecznych: dziedzina nauk społecznych (dyscypliny: pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o polityce), dziedzina nauk ekonomicznych (dyscypliny: ekonomia, nauki o zarządzaniu), dziedzina nauk prawnych (dyscyplina prawo) oraz obszaru nauk humanistycznych (dyscypliny: filozofia, historia). Kształcenie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pedagogika prowadzone jest w ramach ogólnoakademickiego profilu kształcenia.

Misją uczelni została dobrze powiązana z procesem kształcenia na wizytowanym kierunku. Kształcenie uwzględnia kluczowe elementy misji Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej działającej na rzecz upowszechniania wiedzy, budowy społeczeństwa wiedzy, tworzącej lokalne i regionalne środowisko naukowe, otwarte na świat i nowe wyzwania poznawcze. Kształcenie to służy społeczności lokalnej i regionalnej poprzez przygotowanie absolwentów do pełnienia różnych ról zawodowych i społecznych. Jest to możliwe dzięki wyposażeniu ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne na współczesnym rynku pracy. Zgodnie z misją uczelni organizacja kształcenia na kierunku pedagogika uwzględnia potrzebę zapewniania coraz wyższego poziomu dydaktyki i innowacyjnych metod nauczania z wykorzystaniem możliwości, jakie daje nowoczesna technologia (e-learning), co wpisuje się w realizację pierwszego celu strategicznego EUH-E, jakim jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Specjalności tworzone na kierunku odpowiadają potrzebom studentów oraz społeczności lokalnej a także regionalnej i są efektem prowadzonych konsultacji z przedstawicielami instytucji edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, pomocy społecznej oraz resocjalizacyjnych. Także badania prowadzone przez studentów, będące realizacją indywidualnych projektów badawczych (prace licencjackie i magisterskie) pomagają w diagnozie sytuacji społecznej w regionie oraz planowaniu zapotrzebowania na poszczególne działania pedagogiczne w przyszłości. Wpływa to na pogłębianie więzi ze społecznością lokalną i potwierdza zasadność wysiłku intelektualnego pracowników naukowych we współpracy ze studentami. Badania oraz udział studentów w organizowanych przez uczelnię konferencjach i seminariach naukowych z udziałem przedstawicieli sektora oświatowego i edukacyjnego wpisują się w priorytetowy cel uczelni nr 3, jakim jest rozwój współpracy EUH-E ze środowiskiem lokalnym. Powyższe badania prowadzone we współpracy pracowników naukowych ze studentami są niejednokrotnie pilotażem do projektów naukowych w ramach rozwoju aktywności badawczej nauczycieli akademickich. Dzięki możliwości uzyskania grantów uczelnianych pracownicy mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe oraz przyczyniać się do nieustannego poszerzania zasobów wiedzy pedagogicznej, w ramach drugiego celu strategicznego rozwoju Uczelni. Kierunek studiów wpisuje się w realizację założeń strategii, wynikających z jej misji twórczej i poszanowania zasad humanizmu, demokracji i tolerancji.

¹Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Misją Uczelni a w tym także Wydziału odniesieniu do studiów pedagogicznych jest promowanie akademickich wartości i kultury intelektualnej, w szczególności:

- profesjonalnej edukacji wychowawców i nauczycieli oraz innych osób zawodowo związanych z problematyką kształcenia, opieki i wychowania, resocjalizacji i terapii pedagogicznej i innych form oddziaływań zorientowanych na wspieranie ludzi i grup społecznych w ich rozwoju osobistym i zawodowym;
- promowanie kultury intelektualnej i wartości moralnych zorientowanych na współodpowiedzialność w tworzeniu demokratycznego ładu społecznego;
- kształtowanie postaw społecznej odpowiedzialności, tolerancji i wrażliwości na problemy innego;
- przygotowanie profesjonalnych wychowawców, nauczycieli, resocjalizatorów i edukatorów na potrzeby lokalnego i ponadlokalnego rynku pracy funkcjonującego w społeczeństwie wiedzy.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia. Modyfikowanie efektów kształcenia jest efektem konsultacji i stałej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi: studentami, absolwentami, wykładowcami (także innych dziedzin i dyscyplin naukowych), wykładowcami, którzy są także praktykami oraz interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia w trakcie pracy nad programami kształcenia (rok 2012), współpracowała z szerokim gronem interesariuszy w regionie. Byli to między innymi: wicedyrektor SP nr 21 w Elblągu, konsultant ds. edukacji przedszkolnej, W-MODN w Elblągu, konsultant w W-MODN (dysharmonia rozwojowa, oligofrenopedagogika, terapia), konsultant W-ODN, edukacja plastyczna, Kierownik Posterunku Policji w Tolkmicku, Z-ca Dyrektora ds. Wychowawczych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kamionku Wielkim; wychowawca w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kamionku Wielkim, wychowawca w MOW w Elblągu, , nauczyciel w MOW w Kamionku Wielkim oraz społeczny kurator sądowy dla dorosłych przy SR w Elblągu, Konsultant ds. pedagogiki i opieki w Warmińsko - Mazurskim Ośrodku Doskonalenia Zawodowego; starszy wychowawca kpt Krzysztof Maroszek, Areszt Śledczy w Elblągu.

W 2013 roku w celu uzyskania szerszej perspektywy oraz z powodu odejścia absolwentów skompletowano nowy zespół interesariuszy. W skład niego weszli między innymi: dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka Caritas Archidiecezji Warmińskiej w Braniewie, terapeuta uzależnień i współuzależnień Prywatnego Ośrodka Terapii Uzależnień Centrum Rozwoju, wychowawca Przedszkola Samorządowego nr 1 w Pasłęku, nauczyciel wychowania przedszkolnego - stanowisko: dyrektor; miejsce pracy- Przedszkole nr 31 w Elblągu ul. Grunwaldzka 44a, nauczyciel - pedagog; miejsce pracy- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Elblągu ul. Królewiecka 42, nauczyciel IV Liceum Ogólnokształcące im. KEN. ul. Sienkiewicza, nauczyciel Gimnazjum nr 2 ul. Robotnicza 3, nauczyciel Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Rodziny Nalazków, Prezes Stowarzyszenia Profilaktyków, Streetworkerów i Animatorów „Wachlarz”, Wiceprezes Stowarzyszenia Profilaktyków, Streetworkerów i Animatorów „Wachlarz”. Dzięki uzyskanemu dwuletniemu doświadczeniu nauczycieli akademickich oraz konsultacji z nowym zespołem programy kształcenia są poddawane ciągłej ewaluacji i w razie potrzeby zmianie.

Uczelnia przedstawiła szeroką imienną listę interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych współpracujących przy ewaluacji programów i koncepcji kształcenia.

Kierunek pedagogika na pierwszym stopniu jest prowadzony w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej oraz pedagogiki resocjalizacyjnej. Na drugim stopniu istnieją specjalności pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z elementami pracy socjalnej, pedagogika społeczno-rodzinna, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, terapia pedagogiczna. Ofertę Uczelni dla kierunku pedagogika należy ocenić jako wysoce urozmaiconą i bogatą. Należy zwrócić uwagę—, że studia drugiego stopnia na tym kierunku są jedynymi realizowanymi ew Elblągu.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Uczelnia posiada rozbudowaną i dobrze udokumentowaną strategię i misję. Wywodzą się one z regionalnego charakteru Uczelni i ścisłego powiązania z rynkiem pracy. Są one dobrze odzwierciedlone w programie kształcenia na kierunku pedagogika.**
- 2) Uczelnia przedstawiła szczegółową dokumentację współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Corocznie sporządzone są imienne listy osób biorących udział w procesie ewaluacji programów kształcenia. Przez to należy ocenić ofertę kształcenia na wizytowanym kierunku jako zgodną z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy, Jest ona też rozbudowana i urozmaicona.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie.

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.
- 2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.
- 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.
- 4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Ad. 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna w Elblągu (Wydział Administracji i Nauk Społecznych) na ocenianym kierunku pedagogika, studia I i II stopnia, zgodnie z treścią istniejących dokumentów realizuje proces kształcenia wpisujący się w Krajowe Ramy Kwalifikacji. Uczelnia dysponuje dokumentami, które wskazują na podjęcie zadań związanych z definiowaniem efektów kształcenia, celów oraz treści zgodnie z wymaganiami KRK. Przyjęte efekty kształcenia wpisują się w misję Uczelni.

Senat Uczelni (Uchwała Senatu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu z dnia 29 czerwca 2012 roku w sprawie programów kształcenia na poszczególnych kierunkach) zatwierdził efekty kształcenia dla kierunku pedagogika, studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim lokując je w obszarze nauk humanistycznych i społecznych (wynika z efektów kształcenia). Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 4 listopada 2011 roku w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1521). Należy wskazać, że zatwierdzenie efektów nie nastąpiło wprost odrębną uchwałą Senatu Uczelni, lecz wzmiankę o przyjęciu efektów kształcenia czytamy na str. 1 Protokołu z posiedzenia Senatu EUH-E w Elblągu w dniu 29.06.2012 r. – „Dziekan Wydziału Pedagogiki podkreśliła, że integralną częścią programu na pedagogice są ministerialne wzorcowe efekty kształcenia z dn. 4.11.2011, które należy także przyjąć wraz z programem kształcenia. Senat, po wysłuchaniu propozycji programowych podjął stosowną uchwałę, nie wnosząc żadnych uwag do ich treści”. W cytowanych słowach odnoszono się do wspomnianej wyżej Uchwały w sprawie programów. Szkoda, że EUH-E nie podjęła decyzji o przyjęciu efektów kształcenia osobą uchwałą, co należy wskazać jako uchybienie.

Dokonano odniesienia efektów kierunkowych do efektów obszarowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Przyjęte efekty kształcenia przypisano obszarowi nauk społecznych i humanistycznych zgodnie z efektami wzorcowymi, a tym samym z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520).

W sylabusach do przedmiotów osoby prowadzące zajęcia i opracowujące sylabusy prezentują określone efekty kształcenia jakie powinien osiągnąć student na poszczególnych zajęciach. Są podawane symbole efektów wzorcowych, jak również ich treści, lecz zmodyfikowane i dopasowane do poszczególnych przedmiotów. Należy nazwać je zatem efektami przedmiotowymi. (np. przedmiot Filozofia z elementami etyki ogólnej – efekt wzorcowy K_W03 – „Ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, społeczno-kulturowych, historycznych, biologicznych, psychologicznych i medycznych podstaw”, a podany w sylabusie „Ma uporządkowaną wiedzę na tematy wychowania i kształcenia – ich filozoficznych

podstaw”). Przyjęto także efekty tzw. nauczycielskie realizowane na specjalnościach I stopnia pedagogika opiekuńcza i wychowawcza, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz II stopnia - zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, terapia pedagogiczna. Niniejsze efekty mają także odzwierciedlenie w sylabusach.

Odnosząc się do spełnienia pozostałych wymagań formalnych, stwierdzić należy, iż Uczelnia i funkcjonujący w jej obrębie Wydział Administracji i Nauk Społecznych na I stopniu kształcenia wypełniła warunek dostosowania programów kształcenia dla specjalności nauczycielskich zgodny z wymaganiami zawartymi w Rozporządzeniu z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U z 2012 r., poz. 131). Wynika to z analizy dokumentów udostępnionych przez Uczelnię - matryce efektów kształcenia, sylabusy opracowane do poszczególnych przedmiotów. Szkoda jednak, że Uczelnia nie opracowała matrycy odniesienia przyjętych efektów kierunkowych do efektów nauczycielskich. Należy zauważyć, iż na II stopniu kształcenia na specjalnościach nauczycielskich EUH-E przygotowuje do nauczania lub prowadzenia zajęć w ramach drugiego przedmiotu⁴. Idzie zatem o moduł 4 Rozporządzenia z 17 stycznia 2012 roku, gdzie realizowanych powinno być 60 godzin praktyki. Z Zarządzenia Rektora EUH-E w Elblągu z dnia 01.06.2012 w sprawie zasad rekrutacji na studia II stopnia na kierunku Pedagogika dowiadujemy się, że na specjalności nauczycielskie (Terapia pedagogiczna, Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna), „Warunkiem przyjęcia kandydata na studia jest posiadanie przygotowania pedagogicznego (...)” - §2. W związku z powyższym zapisem nie sposób jednoznacznie pozytywnie odnieść się do nadawania kwalifikacji nauczycielskich studentom tych dwóch specjalności na II stopniu, a przynajmniej podważa to uzyskane kwalifikacje nauczycielskie. Przygotowanie pedagogiczne nie jest tożsame z kwalifikacjami nauczycielskimi. Gdyby rekrutowano z kwalifikacjami nauczycielskim, to nadawanie kwalifikacji do prowadzenia drugiego przedmiotu byłby realne. W sytuacji zastanej tylko przy przygotowaniu pedagogicznym uzyskanym na stopniu I, nie sposób uzyskać kwalifikacji do prowadzenia drugiego przedmiotu, skoro nie posiada się kwalifikacji do prowadzenia jednego przedmiotu. Nie wykluczone jednak, że na II stopień mogą rekrutować się także absolwenci z kwalifikacjami nauczycielskimi i wówczas powyżej wskazany problem de facto ich nie dotyczy. W ocenie PKA w omawianej materii należy doprecyzować zapis w warunkach rekrutacji. Do niniejszej sytuacji należy dodać też nieszablonowe i naganne, a wynikające z nielicznych grup studenckich i kwestii finansowych, rozwiązanie Uczelni w sprawie łączenia przedmiotów realizowanych na stopniu I i II na specjalnościach zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Powyższe rozwiązanie nie powinno być stosowane, biorąc pod uwagę odmienne efekty kształcenia, jakie zakładane są do realizacji na obydwu stopniach. Takich „wspólnych” przedmiotów jest 15, gdzie razem spotykają się studenci I i II stopnia. Z analizy sylabusów do

przedmiotów obydwu stopni wynika, że są takie same treści, a odmienne efekty. Niniejszą kwestię zespół PKA poruszył na spotkaniu z kadrami Wydziału, by wysłuchać spostrzeżeń nauczycieli prowadzących takie zajęcia. Otóż jest dla nich znaczny dyskomfort, ale muszą sobie jakoś radzić w zastanej sytuacji – jak usłyszeliśmy. W miarę możliwości na zajęciach stosowane jest podejście indywidualizacji w stosunku do odmiennych grup studenckich.

Dla prowadzonych specjalności realizowanych na kierunku pedagogika, opracowano matryce realizacji efektów kształcenia. Sporządzone matryce przyporządkowują efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznym wszystkim przedmiotom realizowanym w ramach programów kształcenia na kierunku pedagogika i wszystkim prowadzonym w ramach kierunku specjalnościom – I stopień - Pedagogika resocjalizacyjna, Pedagogika opiekuńcza i wychowawcza, Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, II stopień - Pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną, Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z elementami pracy socjalnej, Pedagogika społeczno-rodzinna, Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, Terapia pedagogiczna.

Należy także wskazać, iż na obydwu stopniach kształcenia opracowano matrycę na której uwzględniono wszystkie moduły znajdujące się w planie studiów, tj. I stopień - moduł ogólnohumanistyczny, moduł psychologiczny, moduł socjologiczny, moduł podstawowy, moduł ogólnopedagogiczny, kompetencje akademickie i badawcze pedagoga, praktyka, moduł specjalnościowy; II stopień – moduł społeczno-humanistyczny, moduł ogólnopedagogiczny, praktyka, moduł specjalnościowy. Analiza matrycy wskazuje, iż wszystkie efekty kierunkowe znajdują swoją realizację w przypisanych im przedmiotach, lecz widoczna jest znaczna różnica w ich natężeniu, co rzecz jasna nie jest wymagane przepisami prawa, lecz warto zauważyć ten fakt. Są efekty, np. K_W16 pokryte przez 15 z 17 przedmiotów z modułu specjalnościowego, K_U09 pokryte przez 14 z 17 (zawij II stopień) znajdujące się w planie studiów. Odminną sytuację na tej specjalności zauważamy przy efekcie K_W02 realizowanym tylko na jednym przedmiocie.

Podkreślić trzeba fakt, który pojawia się w matrycach, a mianowicie niektóre przedmioty z modułu specjalnościowego nie realizują efektów z obszaru wiedzy. To znaczne uchybienie szczególnie przy realizacji profilu ogólnoakademickiego (np. przedmioty Terapia pedagogiczna II stopień: konstruowanie i realizowanie indywidualnych programów terapeutycznych dla osób z zaburzeniami złożonymi; pomoc logopedyczna, terapia niepowodzeń szkolnych w zakresie czytania i pisania, terapia niepowodzeń szkolnych w zakresie matematyki; przedmioty I stopień - przygotowanie merytoryczne nauczyciela, Edukacja matematyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Edukacja polonistyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Edukacja przyrodnicza i ekologiczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym, Edukacja muzyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym, Edukacja plastyczna dziecka w

wieku wczesnoszkolnym, Kultura fizyczna i edukacja zdrowotna z metodyką, Zajęcia techniczne i komputerowe z metodyką). Wydaje się jednak, że to przeoczenie przy opracowywaniu matryc, gdyż w sylabusach do tych przedmiotów efekty z kategorii wiedzy posiadają swoje miejsce.

Analiza matrycy efektów i sylabusów przedmiotowych pozwala uznać, iż istnieje możliwość osiągnięcia przez studentów przyjętych efektów kształcenia poprzez realizację poszczególnych przedmiotów, czy też grup przedmiotów oraz praktyk zawodowych. Problem jednak pojawia się z łączonymi przedmiotami mającymi być realizowanymi na I i II stopniu specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Wspólne zajęcia studentów obydwu stopni przy potrzebie realizacji odrębnych efektów kształcenia skutkuje tym, że osiągnięcie wszelkich efektów zaproponowanych w 15 przedmiotach jest wysoce wątpliwe. Oto te przedmioty: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, Projektowanie, dokumentowanie i ewaluacja pracy nauczyciela, Stymulowanie rozwoju dziecka, Przygotowanie merytoryczne nauczyciela, emisja głosu, wychowanie przez sztukę, Edukacja matematyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Edukacja polonistyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Edukacja przyrodnicza i ekologiczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym, Edukacja muzyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym i przedszkolnym, Edukacja plastyczna dziecka w wieku wczesnoszkolnym, Kultura fizyczna i edukacja zdrowotna z metodyką, Zajęcia techniczne i komputerowe z metodyką, Warsztat umiejętności wychowawczych.

Zarówno efekty kształcenia, jak i sylabusy przedmiotowe są dostępne w formie drukowanej w dziekanacie oraz na stronie internetowej www.euh-e.edu.pl zamieszczono efekty kształcenia. Natomiast na spotkaniu studenci potwierdzili orientację w zakresie wiedzy na temat efektów i sylabusów przedmiotowych.

Ad. 2) Efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

Elbląska Uczelnia (Wydział Administracji i Nauk Społecznych) na kierunku pedagogika na stopniu I i II przyjęła (lecz bez osobnej uchwały Senatu) wzorcowe efekty kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego w zakresie deskryptorów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty przyjęte przez Uczelnię poprawnie przypisano do wyodrębnionych przedmiotów/modułów kształcenia i uznać można, że są sprawdzalne (poddając tu jednak pod dużą wątpliwość 15 przedmiotów tzw. łączonych dla studentów I i II stopnia). Pomimo przejrzystości w sylabusach w odniesieniu do prezentowanych treści, prezentacji obciążenia pracą studenta - punkty ECTS (w tym punkcie pojawia się sporo pomyłek), czy kierunkowych efektów kształcenia, to należy wskazać na brak w nich odniesienia do efektów obszarowych.

Ad. 3) Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Podczas wizytacji programowej w elbląskiej Uczelni na kierunku pedagogika poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji oceny/efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, dyplomy wraz z suplementami), która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów) i jest sporządzana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jednym z istotnych elementów dokumentacji są suplementy do dyplomu, które poddano analizie. W Uczelni opracowane są suplementy dla wszystkich realizowanych specjalności na kierunku pedagogika I i II stopnia. Suplementy zawierają m.in. dokładne informacje o uprawnieniach posiadacza dyplomu. W suplementach brak jest jednak przy niektórych specjalnościach dokładnych danych o odbytych praktykach, które winny być ujęte w pkt. VI. *Dodatkowe informacje; 1. Dodatkowe informacje w tym o odbytych praktykach, otrzymanych nagrodach.* W tym też punkcie warto odnotowywać odbyte praktyki studenckie, zarówno ich wartość godzinową, a także miejsce ich odbywania. Fakt ten jest niezwykle istotny szczególnie przy specjalnościach, gdzie nabywa się kwalifikacje pedagogiczne oraz kwalifikacje nauczycielskie. Zauważono także, iż w części analizowanych suplementów w części IV. Informacje o treści studiów i osiągniętych wynikach pkt. 2 Standardy kształcenia - znajdują się nieaktualne już akty prawne, bądź znajdują się one nie w tym punkcie suplementu, gdzie powinny. Dla przykładu Uczelnia w suplementcie do dyplomu wydanym w 2014 roku (m.in.: nr 10146, 10150 licencjat zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna) powołuje się na aktualne standardy kształcenia – Rozporządzenie MNiSW z dnia 12 lipca 2007 r., a także nieaktualne Rozporządzenie MENiS w sprawie standardów kształcenia nauczycieli z 7 września 2004 r. W suplementach do dyplomu innych specjalności wydawanych w bieżącym 2014 roku (np. nr 10181, nr 10543 licencjat pedagogika opiekuńcza i socjalna) także zauważono powoływanie się na nieaktualną już podstawę prawną, tj. powyższe Rozporządzenie MENiS z 2004 r. Podobne sytuacje niewłaściwej już obecnie podstawy prawnej odnajdujemy w części analizowanych suplementów w części V. Informacje o uprawnieniach posiadacza dyplomu, pkt. 2. Posiadane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe.

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia nazwane w sylabusach Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne - A. Sposób zaliczenia, B. Formy zaliczenia, C. Podstawowe kryteria - są zróżnicowane w poszczególnych sylabusach. W wielu sylabusach ten podpunkt opracowany starannie, lecz lakonicznie bez szerszego odniesienia do sposobów weryfikacji. Są jednak i takie sylabusy, w których transparentnie i względnie opisowo podstawowe kryteria zaliczenia przedmiotu i osiągnięcia efektów kształcenia (np. przedmiot I

stopień - Edukacja polonistyczna dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym) czytamy: „sprawdzenie znajomości zakresu tematycznego wykładów - 50%, kolokwium - 20%, opracowanie scenariusza zajęć - 20%, przygotowanie materiałów metodycznych, zeszyt kaligrafii - 10%”; przedmiot - Aktualne problemy teorii kształcenia - Formy zaliczenia: „egzamin pisemny – obejmujący pytania otwarte; jedna część egzaminu sprawdza znajomość samodzielnie opracowanych lektur (tekstów źródłowych) pod kątem uprzednio przedstawionych studentom pytań problemowych (odnoszących się do oczekiwanych efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych). Druga część odnosi się do wiedzy uzyskanej podczas uczestnictwa w wykładach oraz samodzielnego studiowania literatury, co stanowi warunek odpowiedniego przygotowania się do egzaminu”.

Inne sposoby weryfikacji efektów kształcenia – kolokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej, wykonanie określonej pracy praktycznej - sporządzenie diagnozy grupy i diagnozy indywidualnego przypadku, przygotowanie scenariusza zajęć, prowadzenie zeszytu kaligrafii, przygotowanie prezentacji multimedialnej, i in.

Wskazane sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia w większości przypadków dobrane są poprawnie. Należy jednak zaznaczyć, iż w sylabusach wskazywane są i takie sposoby, przy pomocy których nie-zwykle trudno zweryfikować i ocenić osiągnięcia efektów w szczególności: obecność czy frekwencja na zajęciach (m.in. przedmiot Biomedyczne podstawy wychowania, gdzie częściowym kryterium jest 80% obecności na zajęciach; przedmiot - Problemy współczesnej penitencjarystyki). Otóż frekwencja, obecność, czy ewentualna nieobecność na zajęciach nie powinna i nie może stanowić kryterium oceny osiągnięcia, czy nie osiągnięcia określonych efektów kształcenia.

Podkreślić należy, iż znajdujące się w sylabusach rozwiązania związane z weryfikacją efektów kształcenia odnoszą się do wszystkich kategorii efektów kształcenia (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne). Choć te ostatnie, jak wskazano na spotkaniu z Kadrą Wydziału jest w warunkach akademickich trudno zweryfikować. Przewidziany jest wyczerpujący wachlarz sposobów weryfikacji efektów kształcenia w szczególności w kontekście efektów częściowych przedmiotowych/modułowych, jak i końcowych związanych z procesem dyplomowania (stworzenie pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy). Informacje na temat stosowanego na ocenianym kierunku systemu oceny efektów kształcenia znajdują się w sylabusach, które są powszechnie dostępne w dziekanacie, a także jak twierdzą studenci prezentowane przez nauczycieli na pierwszych zajęciach.

Poznając sposoby weryfikacji efektów kształcenia analizie poddano prace etapowe dostarczone ZO w znacznej ilości. Nie zauważono w nich braków formalnych, a w większości przeanalizowanych pracy sposoby weryfikacji zgodne były z założeniami znajdującymi się w

stosownych sylabusach przedmiotowych. Są też jednak takie, w których należy wskazać na pewne niejasności. Otóż w dokumentacji z przedmiotu Problemy współczesnej penitencjarystyki, w ocenie zespołu PKA znajdują się prace studentów o tematyce nie do końca zbieżne i korespondujące z zakresem zajęć oraz efektami kształcenia. Otóż nazwa przedmiotu sugeruje, iż będą to prace ułożone i poświęcone więziennictwu, a w zestawie znajdują się prace o tematyce dotyczącej np. „Praca dziecka 9 lat”, „Opis przypadku dziecka z zaburzeniami w czytaniu i pisaniu”, czy też „Dziecko lękliwe”. Trudno znaleźć tu chociażby nici powiązań, gdyż pole problemowe odbiega znacznie od istoty zajęć.

Zespół Oceniający poddał oglądowi dostarczone w znacznej liczbie protokoły z przeprowadzonych egzaminów i zaliczeń. Nie budzą one większych zastrzeżeń. Są kompletne, znajdują się w nich zróżnicowane oceny wskazujące na rzetelną weryfikację założonych celów i efektów (przykłady: Teoria wychowania – wykład, rok 1, I stopień, sem. letni 2013/2014; Interwencja kryzysowa i superwizja z elementami pomocy – wykład, rok 2, sem. letni 2013/2014; Metodologia badań społecznych i humanistycznych – wykład, rok 1, II stopień, sem. letni 2013/2014).

Kolejnym elementem oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest ocenianie końcowe – dyplomowanie. Ten proces jest na tyle istotny, gdyż jest końcowym, ostatecznym weryfikatorem efektów kształcenia. Na ocenianym kierunku pedagogika w EUH-E w Elblągu weryfikację efektów kształcenia poprzez proces dyplomowania należy uznać za przynajmniej poprawny. Na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych proces ten w kwestii proceduralnej jest przejrzysty, składający się z przyjęty i wdrożonych spójnych zasad dyplomowania. Wytyczne dotyczące dyplomowania znajdują się w Regulaminie studiów i Zasadach pisania prac licencjackich i magisterskich. W tych ostatnich zwraca się uwagę na m.in.: A. Treść pracy - Typowe błędy, Kryteria oceny pracy, Znaczenie pracy licencjackiej i magisterskiej; B. Harmonogram pisania pracy; C. Zasady redakcyjne - Autorstwo pracy, Papierowa i elektroniczna postać pracy, Format pracy, Edytor tekstu, Układ strony, Czcionka, Objętość pracy, Struktura pracy, Strona tytułowa, Spis treści, Streszczenie, Słowa kluczowe, Oświadczenie dyplomanta, Numeracja rozdziałów, punktów i podpunktów, rozmieszczenie ich tytułów, Tabele i rysunki, Odsyłacze do bibliografii w tekście, Zasady sporządzania bibliografii, Zalecana literatura metodologiczna. Informacje dotyczące pracy dyplomowej, jak i egzaminu dyplomowego odnajdziemy w Rozdziale 13 „Praca dyplomowa” - §37-§39 oraz w Rozdziale 14 „Egzamin dyplomowy” - §40-§44. Interesujący zapis odnajdujemy w §39 Regulaminu ust. 3. „W przypadku, gdy ocena recenzenta pracy jest niedostateczna dziekan powołuje drugiego recenzenta.” Dalej w ust. 4. czytamy „W sytuacji, gdy ocena drugiego recenzenta jest negatywna uznaje się, że praca nie spełnia wymogów i zostaje ona odrzucona, a student nie zostaje dopuszczony do egzaminu dyplomowego. W sytuacji, gdy ocena drugiego

recenzenta jest pozytywna, zostaje wystawiona ocena zgodnie z zasadami podanymi w ust. 2.”, czyli zgodnie z przyjętą w Uczelni skalą ocen. Ma to oznaczać, że ocena pierwszego recenzenta nie ma wpływu na ocenę ostateczną pracy? Może to budzić pewne zastanowienie szczególnie w kontekście pomijania czy też poniekąd podważania kompetencji pierwszego recenzenta, który ocenił prace negatywnie. Druga wątpliwość rodzi się przy zapisie w §44. ust. 3. „Dyplomowa komisja egzaminacyjna może podwyższyć o jeden stopień ocenę, o której mowa w ust. 2, jeżeli student z egzaminu dyplomowego oraz pracy dyplomowej (jeżeli ją pisał) otrzymał oceny bardzo dobre oraz w ciągu ostatnich dwóch semestrów studiów uzyskał średnią ocen z egzaminów i zaliczeń nie niższą niż 4,5.” Jest to zapis bardzo prostudencki mogący istotnie motywować studentów do nauki, lecz z drugiej strony może zostać odebrany jako swoiste zawyżanie oceny studenta.

Część prac dyplomowych studentów Uczelni jest weryfikowana w systemie antyplagiatowym. Z rozmowy z Władzami Wydziału ustalono, iż prace do weryfikacji w systemie ma prawo zgłosić Dziekan, promotor i recenzent. Ma to miejsce, gdy istnieją jakiegokolwiek wątpliwości, co do samodzielności pracy studenckiej. Na Wydziale toczą się także rozmowy koncentrujące się na tym, by w niedalekiej przyszłości wszystkie broniące prace przechodziły przez system antyplagiatowy. Wskazywano tu jednak na znaczny wymiar finansowy takiego przedsięwzięcia.

Warto również zauważyć, iż dopiero w obecnym roku akademickim (2014/2015) będą broniące pierwsze prace licencjackie. Dotychczas studenci zdawali jedynie egzamin dyplomowy bez potrzeby pisania pracy dyplomowej. Na studiach II istnieje ciągłość w pisaniu i obronach prac. W związku z powyższym analizie poddano zarówno dokumentację procesu dyplomowania I stopnia (protokoły egzaminów dyplomowych, zadane pytania i ich zgodność z obowiązującym studentów zestawem pytań egzaminacyjnych), jak również dokumentację II stopnia (prace magisterskie, protokoły, recenzje).

Podczas recenzowania losowo wybranych prac magisterskich i protokołów egzaminacyjnych (I stopień) zauważono względnie właściwe ocenianie prac. Oceny wystawiane przez promotora i recenzenta (przy pracach mgr) są w wielu przypadkach adekwatne do zawartości merytorycznej opracowań studenckich. Jednak już sporządzone recenzje nie zawierają podstaw wystawionych ocen, nieraz są tylko opisowe i zdawkowe. Pojawiają się w pracach braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego w pracach magisterskich. Powodem może być brak należytej opieki promotorskiej, która na etapie przygotowywania pracy pozwoliłaby wyeliminować pewne nieprawidłowości. Należy jednak wskazać, iż proces dyplomowania jest złożonym i wielowymiarowym procesem, z którym Wydział Administracji i Nauk Społecznych EUH-E w znacznej mierze sobie dobrze radzi. Widać

intensyfikowanie działań i zaangażowanie pracowników Wydziału w udoskonalanie opisywanego procesu.

Podczas wizytacji dokonano analizy skali i przyczyn odsiewu studentów na kierunku pedagogika studia niestacjonarne I i II stopnia w roku akademickim 2014, 2013, 2012.

2014

Tryby i rodzaj studiów		I rok studiów	II rok studiów	III rok studiów	Razem
studia pierwszego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia pierwszego stopnia	przyjętych	32	26	35	93
niestacjonarne	skreślonych	3	3	1	7
studia drugiego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia drugiego stopnia	przyjętych	72	71	---	143
niestacjonarne	skreślonych	2	4	---	6

2013

Tryby i rodzaj studiów		I rok studiów	II rok studiów	III rok studiów	Razem
studia pierwszego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia pierwszego stopnia	przyjętych	28	38	65	131
niestacjonarne	skreślonych	2	3	1	6
studia drugiego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia drugiego stopnia	przyjętych	75	96	---	171
niestacjonarne	skreślonych	4	5	---	9

2012

Tryby i rodzaj studiów		I rok studiów	II rok studiów	III rok studiów	Razem
studia pierwszego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia pierwszego stopnia	przyjętych	43	66	96	205

niestacjonarne	skreślonych	5	1	3	9
studia drugiego stopnia	przyjętych	---	---	---	---
stacjonarne	skreślonych	---	---	---	---
studia drugiego stopnia	przyjętych	102	104	10	216
niestacjonarne	skreślonych	6	2	---	8

Jak wynika z danych zawartych w tabelach największy odsiew studentów na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Pedagogiki odnotowuje się na 1 roku studiów. Główną przyczyną, jak podaje Uczelnia jest rezygnacja ze studiów. Są to także nieuzyskanie zaliczenia semestru w określonym terminie, niewniesienie opłat związanych z odbywaniem studiów oraz niezłożenie w określonym terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego. Z danych udostępnionych przez EUH-E w Elblągu wynika, że odsiew studentów za ostatnie lata wynosi 4 % (z grup kończących studia w 2011 roku – 4%, w 2012 – 3%, 2013 – 5%).

Uczelnia na kierunku pedagogika prowadzi studia zarówno w sposób tradycyjny, jak i wprowadzając kształcenie na odległość w formie e-learningowej. Niniejszą kwestię reguluje Zarządzenie Rektora EUH-E w Elblągu z dnia 20 września 2008 roku w sprawie wprowadzenia w EUE-H kształcenia na odległość. W §1 Zarządzenia czytamy, iż: „Liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych techniką i metodami nauczania na odległość została wprowadzona w wymiarze 30% od ogólnej liczby godzin zajęć. W dniu 2 października 2009 roku Uchwałą Senatu zatwierdzono zasady kształcenia z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość w zakresie języka obcego. W zasadach funkcjonowania kształcenia j. obcego w takiej formie czytamy, iż „kształcenie języków obcych w SNJO występuje w formie kształcenia komplementarnego (nauczanie mieszane).” Zajęcia stacjonarne z lektorem są uzupełniane materiałami dodatkowymi zamieszczonymi w Internecie (program komputerowy – platforma edukacyjna Moodle). W dokumentacji Uczelni znajduje się także krótki Raport dotyczący wykorzystania nauczania na odległość w procesach dydaktycznych w Uczelni. Dowiadujemy się z niego, że nauczanie na odległość w elbląskiej Uczelni rozpoczęło się w 2009 roku, gdy stworzone zostały dwa moduły do nauczania języka angielskiego, a następnie na platformie Moodle pojawił się kurs Technologie Informatyczne. Natomiast w 2010 roku na ówczesnym Wydziale Pedagogiki utworzono moduły do kształcenia na odległość takich przedmiotów jak: Podstawy psychologii klinicznej w pracy pedagoga, Psychometria w pedagogice, oraz Metodologia badań społecznych. Nie sposób obecnie odnieść się do zakresu i liczby zajęć dydaktycznych realizowanych w formie kształcenia na odległość na kierunku Pedagogika. Nie wynika to ani z programów studiów, ani z sylabusów przedmiotowych. Jedynie w sylabusach tzw. językowych znajduje się informacja o realizacji części zajęć w formie e-learningu, np. przy przedmiotach: język rosyjski oraz język angielski, w punkcie dotyczącym wyceny punktowej ECTS czytamy m.in.: „Opracowanie treści zamieszczonych na platformie edukacyjnej (odpowiedzi na pytania) - 6 godzin”. Brak jest jednak konkretnych

odniesień na poziomie treści i efektów kształcenia w rozróżnieniu na formę tradycyjną kształcenia oraz e-learningową. Jak należy tylko się domyślać odmienne są/mogą być sposoby/możliwości osiągnięcia/weryfikowania efektów kształcenia podczas tradycyjnego, a „elektronicznego” kształcenia.

Ad. 4) Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Uczelnia dopiero od 2012 roku czyni kroki w kierunku monitorowania karier swoich absolwentów na rynku pracy. Jednak ze względu na krótki czas pozyskiwania informacji od absolwentów oraz znikomy ich udział w badaniach ankietowych, trudno mówić, pomimo widocznych obecnie starań Uczelni, o jakimkolwiek wpływie absolwentów na doskonalenie jakości procesu kształcenia oraz doskonalenia efektów kształcenia, by dostosować je do wymagań rynkowych otoczenia społeczno-gospodarczego. Należy zatem zintensyfikować działania i wysiłki w tym obszarze.

Wszelkimi kwestiami związanymi z badaniem losów absolwentów na rynku pracy zajmuje się Centrum Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów EUH-E. Uczelnia opracowała harmonogram monitorowania losów absolwentów wskazując w nim na kilka etapów. Etap 1 – pomiar początkowy - „wypełnienie ankiety internetowej przez absolwentów (w momencie ukończenia studiów), w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych”. Etap 2 – badanie po trzech latach – „rozesłanie (on-line) ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu, po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów” (na marginesie należy zauważyć, że skoro Uczelnia podaje w tym etapie badanie po trzech latach, to w jakim celu podaje że po co najmniej 12 miesiącach?). Etap 3 – badanie po pięciu latach - „rozesłanie (on-line) ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu, po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów” (komentarz podobny jak przy etapie 2). W dokumentacji znajduje się także Raport z pomiaru początkowej absolwentów rocznika 2012/2013. Wynika z niego, że badania zostały przeprowadzone w dniach 1 czerwca – 30 listopada 2013 roku. W pomiarze początkowym wzięło udział jedynie 41 osób (7% absolwentów rocznika 2012/2013). W tym absolwentów pedagogiki tylko 10 - I stopień oraz 6 - II stopień. Trudno przy tak znikomej liczbie osób badanych mówić o reprezentatywności grupy i jakkolwiek analizować i interpretować otrzymane wyniki. Tym bardziej, że kwestionariusz ankiety oprócz jednego pytania otwartego (czy i w jaki sposób ukończenie studiów wpłynęło na moją pozycję na rynku pracy”), nie zawiera pytań, na które odpowiedzi mogłyby de facto posłużyć do analizy sytuacji absolwentów na rynku pracy, a

także przydatności zdobytych w trakcie studiów kompetencji do podejmowania pracy zawodowej, czy też niniejsze dane mogłyby wpływać na ewaluację programów studiów, czy na całościowo pojęty proces kształcenia. Narzędzie składa się z trzech części – dane personalne, dane o ukończonych studiach na EUH-E, dane o zatrudnieniu.

Uczelnia deklaruje, iż pomimo niezadowalającej frekwencji i aktywności absolwentów będzie doskonalić system gromadzenia informacji o ich losach i czynić monitorowanie zgodnie z założonym harmonogramem.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Prace etapowe w decydującej mierze nie budzące zastrzeżeń ekspertów. W jednym przypadku (Problemy współczesnej penitencjarystyki) zakres i treść oraz efekty kształcenia egzaminu wykraczają według eksperta poza treści przedmiotu.

Oceniono cztery egzaminy dyplomowe na studiach pierwszego stopnia. Nie ma zastrzeżeń do przeprowadzonych egzaminów dyplomowych, doboru treści pytań i ich zakresu.

Istotne zastrzeżenia sformułowano jednak wobec prac magisterskich. Na dziesięć ocenianych prac w pięciu przypadkach stwierdzono ich poprawność oraz zgodność ocen recenzenta i promotora z oceną ekspercką. W jednym przypadku ocena recenzenta i promotora jest zawyżona o jeden stopień. Cztery prace oceniono niedostatecznie. Przyczyną ocen niedostatecznych były bardzo poważne nieprawidłowości metodologiczne. W dwóch pracach ocenianych niedostatecznie oceny były drastycznie zawyżone np. promotor 5, recenzent 4. Jedna z negatywnie ocenianych prac nie powinna być dopuszczona do obrony na kierunku pedagogika (temat pracy: Tolknicko w opinii młodzieży). W innej pracy przeprowadzono badania sondażowe na 8 respondentach przypadkach i przeprowadzono wnioskowanie ilościowe. W jednym przypadku temat, cel i problem pracy nie był absolutnie spójny z problemami szczegółowymi i nie odpowiadał treści badań.

W opinii zespołu Uczelnia ma poważny problem z jakości prac magisterskich. Obniża to ocenę całego kryterium 2.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia dla I i II stopnia kształcenia. Należy wskazać, że ich zatwierdzenie nie nastąpiło wprost odrębną uchwałą Senatu Uczelni, lecz wzmiankę o przyjęciu efektów czytamy w Protokole z posiedzenia Senatu EUH-E w Elblągu w dniu 29.06.2012 r.

Wydział Administracji i Nauk Społecznych wypełnił warunek dostosowania programów kształcenia dla specjalności nauczycielskich I stopnia. Natomiast wątpliwości w zakresie nadawania kwalifikacji nauczycielskich pojawiają się na specjalnościach zewip oraz terapia pedagogiczna realizowanych na II stopniu. Chodzi o nie do końca transparentne zasady rekrutacji na powyższe specjalności, które warto doprecyzować nie utożsamiając przygotowania pedagogicznego z kwalifikacjami nauczycielskimi.

Odrębna kwestia budząca znaczne zastanowienia, to fakt realizowania na kierunku pedagogika specjalności zewip wspólnych zajęć w ramach jednego przedmiotu dla studentów stopnia I i II. Powyższe rozwiązanie nie powinno być stosowane, biorąc pod uwagę odmienne efekty kształcenia, jakie zakładane są do realizacji na obydwu stopniach.

2) Przyjęcie przez Uczelnię wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika i poprawne ich przypisanie do wyodrębnionych przedmiotów/modułów kształcenia i pozwala uznać, że są sprawdzalne (z wątpliwościami do 15 łączonych przedmiotów).

3) Jednostka w różnych zakresach stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, dając perspektywę weryfikacji stopnia realizacji efektów kształcenia. Powyższe dotyczy zarówno efektów etapowych, jak i końcowych. Proces weryfikacji efektów kształcenia przyjętych w Uczelni poprzez proces dyplomowania należy tylko połowicznie uznać za poprawny. Otóż sporządzone recenzje nie zawierają podstaw wystawionych ocen, nieraz są tylko opisowe i zdawkowe. Pojawiają się w pracach braki studentów w zakresie znajomości metodologii badań pedagogicznych i umiejętności analizy materiału badawczego w pracach magisterskich. Powodem może być brak należytej opieki promotorskiej, która na etapie przygotowywania pracy pozwoliłaby wyeliminować pewne nieprawidłowości. W ocenie prac etapowych i egzaminów dyplomowych studiów pierwszego stopnia nie stwierdzono istotnych uchybień. W przypadku prac magisterskich cztery prace oceniono niedostatecznie.

W suplementach do dyplomu pojawiają się usterki, które należy wyeliminować (m.in. powoływanie się na nieaktualne już akty prawne).

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia są zróżnicowane w poszczególnych sylabusach. Wskazane w sylabusach sposoby weryfikacji i oceny efektów kształcenia są zróżnicowane i w większości przypadków dobrane są poprawnie.

4) Uczelnia czyni kroki w kierunku monitorowania karier swoich absolwentów na rynku pracy. Jednak ze względu na krótki czas pozyskiwania informacji od absolwentów oraz znikomy ich udział w badaniach ankietowych, trudno mówić, pomimo widocznych obecnie starań Uczelni, o jakimkolwiek wpływie absolwentów na doskonalenie jakości procesu kształcenia oraz doskonalenia efektów kształcenia. Uczelnia deklaruje, iż pomimo niezadowalającej frekwencji i aktywności absolwentów będzie doskonalić system gromadzenia informacji o ich losach i czynić monitorowanie zgodnie z założonym harmonogramem.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.
- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Ad. 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Program kształcenia realizowany na kierunku pedagogika, studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim w EUH-E w Elblągu Uczelnia ulokowała w obszarze nauk humanistycznych i społecznych, co pozwoliło skorzystać z istniejących efektów obszarowych dla tych nauk. Efekty kierunkowe więc przypisano obszarowi nauk humanistycznych i społecznych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011 w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1520). Po analizie dokumentacji należy stwierdzić, iż przyjęte przez Uczelnię wzorcowe efekty kształcenia (stopień I i II), a także na ich podstawie opracowane efekty przedmiotowe znajdujące swoje odzwierciedlenie w sylabusach, są możliwe do osiągnięcia przez studenta w ramach realizowanego programu kształcenia na kierunku pedagogika w elbląskiej Uczelni. Znaczne wątpliwość budzi

jedynie możliwość osiągnięcia przez studentów przyjętych efektów kształcenia na 15 zajęciach tzw. łączonych dla studentów I i II stopnia specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna, o czym pisano już w pkt. 2 Raportu. Całościowo odnosząc się do znajdujących się w sylabusach efektów kształcenia, to warto zastanowić się opracowując sylabusy na nowe cykle kształcenia, by racjonalnie przypisywać efekty do przedmiotów, by nie czynić nadmiernej ich kumulacji w obrębie jednego przedmiotu. Nie jest to rzecz jasna uchybienie, lecz należy mieć świadomość, iż nie zawsze osiągnięcie/weryfikacja znacznej liczby efektów kształcenia jest realne. Szczególnie biorąc pod uwagę efekty z obszarów umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Studia I stopnia na kierunku pedagogika realizowane są w 6 semestrach - na studiach stacjonarnych plan studiów obejmuje łącznie 4500 godzin, z których na studiach stacjonarnych minimum 1800 odbywa się w formie zorganizowanych zajęć dydaktycznych w uczelni (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Natomiast na studiach niestacjonarnych, wyżej wymienione formy zorganizowanych zajęć obejmują m.in. 60% godzin przewidzianych dla studiów stacjonarnych. Pozostała liczba godzin przewidziana jest na samodzielną pracę studenta, co prezentowane jest przez koordynatorów przedmiotów w sylabusach. Należy też zasygnalizować, iż do realizacji części godzin zajęć nauczyciel akademicki może wykorzystać e-learning. Ilościowy rozkład godzin na poszczególnych realizowanych specjalnościach I stopnia studia niestacjonarne przy 182 pkt. ECTS kształtuje się następująco: zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - liczba godzin dydaktycznych - 1167 (wykładów 567, ćwiczeń 249, konwersatoriów 279, seminariów 60, lektoratów 66 w tym ćwiczenia 54 + samokształcenie 12, w formie e-learningu - 23 godz.); pedagogika opiekuńcza i wychowawcza - liczba godzin dydaktycznych - 1137 (wykładów 582, ćwiczeń 156, konwersatoriów 327, seminariów 60, lektoratów 66 w tym ćwiczenia 54 + samokształcenie 12, w formie e-learningu - 23 godz.); pedagogika resocjalizacyjna - liczba godzin dydaktycznych - 1131 (wykładów 636, ćwiczeń 123, konwersatoriów 300, seminariów 60, lektoratów 66 w tym ćwiczenia 54 + samokształcenie 12, w formie e-learningu - 23 godz.). Do tego należy także wskazać na praktyki studenckie w wymiarze 150 godzin (12 pkt. ze 182 pkt. ECTS).

Studia II stopnia zaś realizowane są w 4 semestrach i by uzyskać tytuł magistra potrzebny jest nakład pracy studenta w wymiarze co najmniej 120 punktów ECTS zarówno w systemie kształcenia stacjonarnego, jak i niestacjonarnego. Na studiach stacjonarnych II stopnia plan studiów na kierunku pedagogika obejmuje łącznie 3000 godzin, z których na studiach stacjonarnych minimum 1000 godzin odbywa się w formie zorganizowanych zajęć dydaktycznych w uczelni (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Studia niestacjonarne są tak zorganizowane, że obejmują m.in. 60% godzin przewidzianych dla studiów stacjonarnych. Pozostała liczba godzin analogicznie, jak na I stopniu

przypada na samokształcenie studenta. Podczas realizacji zajęć może być także wykorzystane metody kształcenia na odległość. Ilościowy rozkład godzin na poszczególnych realizowanych specjalnościach II stopnia studia niestacjonarne kształtuje się następująco: Pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką społeczną - liczba godzin dydaktycznych – 657 (wykładów 384, ćwiczeń 27, konwersatoriów 156, seminariów 90, w formie e-learningu 31 godz. – 120 pkt. ECTS); Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza z elementami pracy socjalnej - liczba godzin dydaktycznych 657 (wykładów 366, ćwiczeń 24, konwersatoriów 147, seminariów 90, w formie e-learningu 17 godz. – 121 pkt. ECTS); Pedagogika społeczno-rodzinna - liczba godzin dydaktycznych – 648 (wykładów 378, ćwiczeń 51, konwersatoriów 129, seminariów 90, w formie e-learningu 30 godz. – 121 pkt. ECTS); Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna - liczba godzin dydaktycznych – 777 (wykładów 384, ćwiczeń 144, konwersatoriów 159, seminariów 90, w formie e-learningu 22 – 128 pkt. ECTS); Terapia pedagogiczna - liczba godzin dydaktycznych – 645 (wykładów 348, ćwiczeń 120, konwersatoriów 87, seminariów 90, w formie e-learningu 17 – 120 pkt. ECTS). Doprecyzowując trzeba wymienić również praktyki realizowane na specjalnościach zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz terapia pedagogiczna - 60 godz. i 4 punkt ECTS.

Na obydwu stopniach odbywa się kształcenie modułowe - I stopień - moduł ogólnohumanistyczny, moduł psychologiczny, moduł socjologiczny, moduł podstawowy, moduł ogólnopedagogiczny, kompetencje akademickie i badawcze pedagoga, praktyka, moduł specjalnościowy; II stopień – moduł społeczno-humanistyczny, moduł ogólnopedagogiczny, praktyka, moduł specjalnościowy. W ramach modułu specjalistycznego student w zależności od wybranej specjalności zdobywa na stopniu I od 47 do 49 pkt. ECTS, a na stopniu II od 39 do 47 pkt. ECTS.

Nie ma zastrzeżeń do sekwencji przedmiotów/modułów kształcenia przyjętej w planie studiów I i II stopnia. Przedmioty z modułu specjalnościowego zostały tak zaplanowane w układzie semestralnym, by umożliwić studentowi wybór minimum 30% liczby pkt. ECTS w trakcie procesu kształcenia. Poza tym należy wskazać, iż studenci dokonują wyboru specjalności od późniejszych semestrów (I stopień – od 2 sem. zewp, od 5 sem. pozostałe specjalności; II stopień – od 2 sem. zewp, od 3 sem. pozostałe specjalności).

Układ przedmiotów jest logiczny, zapewnia możliwość zrozumienia związków, zależności i uwarunkowań wiedzy i umiejętności uzyskiwanych w kolejnych semestrach, jak również systematycznego kształtowania kompetencji społecznych studentów. Warto jednak w tym miejscu zauważyć i zaakcentować głos, który pojawił się na spotkaniu ZO z Kadrą Wydziału. Mianowicie wskazywano na zbyt małą ilość ćwiczeń w stosunku do ilości wykładów, co powoduje pewne dysproporcje w tym zakresie. Z analizy dokumentacji (plany studiów) wynika, że niniejszy problem

faktycznie pojawia się, lecz tylko na niektórych specjalnościach. Proporcje procentowe wykładów do ćwiczeń wraz z konwersatoriami prezentują się następująco: studia stacjonarne I stopień - pedagogika resocjalizacyjna – wykłady 57,1%, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna – wykłady 49%; II stopień - pedagogika społeczno-rodzinna – wykłady 56,9%, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna – wykłady 49,1%, terapia pedagogiczna – wykłady 55,3%, resocjalizacja z profilaktyką społeczną – wykłady 57,1%; studia niestacjonarne I stopień - zintegrowane edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna I stopnia – wykłady 48,6%, pedagogika opiekuńcza i wychowawcza – wykłady 51,2%, II stopień - pedagogika społeczno-rodzinna – wykłady 58,3%, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna – wykłady 49,4%, terapia pedagogiczna – wykłady 54%, resocjalizacja z profilaktyką społeczną - wykłady 58,4%.

Wskazać należy na fakt, iż w elbląskiej Uczelni poprawnie dobrano treści kształcenia, które wraz z odpowiednim czasem trwania kształcenia, oraz formami zajęć dydaktycznych i metodami kształcenia, pozwalają studentowi na osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu określonego poziomu studiów. Wyłączyć z tego należy jednak przedmioty w realizacji których uczestniczą wspólnie studenci obydwu stopni zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej.

Zgodnie z § 4.3. Rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. „Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS”. Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna nie wskazała procentowego udziału liczby punktów ECTS dla obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których Wydział AiNS przyporządkował kierunek pedagogika. Uczelnia na II stopniu kształcenia nie wypełnia także warunku wynikającego z tego Rozporządzenia, a dotyczący liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego (§ 4.1. pkt.10). W programach studiów niestacjonarnych I i II stopnia brak jest tego typu zajęć. Jedynie na specjalnościach zewip (I i II stopień) w planie studiów znajduje się przedmiot, który może wpisywać się w zakres wychowania fizycznego – przedmiot „Kultura fizyczna i edukacja zdrowotna z metodyką”. W programach studiów nie zauważa się również istotnych elementów wynikających z niniejszego Rozporządzenia: „§ 4. 1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa: (...) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:

- a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,

b) z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia,

c) o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych.”

Wszak, o części elementach wynikających z Rozporządzenia Uczelnia wspomina w Raporcie Samooceny, lecz nie eksponuje ich wprost w programach studiów (tzw. siatkach) przygotowanych dla poszczególnych specjalności. Warto takie odpowiednie zestawienia liczbowe uczynić (np. zamieszczając pod każdą siatką stosowną tabelę uwzględniającą wytyczne Rozporządzenia).

Przyjęte przez Jednostkę zasady dotyczące przypisywania punktów ECTS z arytmetycznego punktu widzenia nie są zgodne z wymaganiami zawartymi m.in. w Rozporządzeniu MNiSW z dn. 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. Nr 201, poz. 1187) - §2 pkt.2) „jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy”. Analizując sylabusy przedmiotowe ZO zauważył brak ujednolicenia w godzinowym nakładzie pracy studenta w przeliczeniu na 1 pkt. ECTS. Wprawdzie w Raporcie samooceny na str. 22 Uczelnia podaje, że właśnie taki przedział godzinowy na 1 pkt. ECTS przyjęła, to jednak w wielu sylabusach przedmiotowych I i II stopnia ta zasada mierzenia średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia nie jest jednak przestrzegana. Przykładem są następujące sylabusy przedmiotowe I stopień: Pedagogika społeczna 103 h/5 pkt.; Podstawy psychologii 75 h/5 pkt.; Socjologia 101 h/5 pkt.; Teoria wychowania 168 h/5 pkt.; Patologie społeczne - diagnoza, profilaktyka, terapia 107 h/5 pkt. Systemowa teoria rodziny 56 h/6 pkt.; Język angielski 36 h/2 pkt.; Seminarium licencjackie 125 h/3 pkt.; Programy profilaktyczne i terapeutyczne w pracy resocjalizacyjnej 138 h/6 pkt.; Metodyka pracy w środowisku zamkniętym 154 h/7 pkt. i in. II stopień: Etyka w zawodzie pedagoga 120 h/5 pkt.; Praca socjalna w resocjalizacji 127 h/6 pkt.; Pedagogika penitencjarna 122 h/6 pkt.; Problemy współczesnej penitencjarystyki 137 h/4 pkt. i in.

Należy również zwrócić uwagę na usterki w omawianym zakresie występujące w sylabusach przygotowanych do praktyk studenckich, np. specj. Pedagogika resocjalizacyjna [„Liczba punktów ECTS 4 - Odbycie praktyki w placówce (po 80 h na semestr: IV, V, VI) Przygotowanie do praktyki (planowanie, przygotowanie zajęć, studiowanie literatury): 25h”], czy też nieścisłości w przeliczaniu punktów na godziny w sylabusie do praktyk dla specjalności zewip I i II stopień oraz terapia pedagogiczna II stopień. Koordynator rozpisuje godzinowo zajęcia realizowane przez studenta podczas praktyki, ale nie przedstawia godzinowego rozkładu samodzielnej pracy studenta (Terapia pedagogiczna 60 godzin 4 pkt. ECTS „Poznanie placówki: 5h, Hospitowanie zajęć: 10h, Asystowanie w prowadzeniu zajęć: 10h, Samodzielne prowadzenie zajęć: 35h”). Brak więc

odniesienia do zajęć bez udziału nauczyciela, a wypełniające zakładane 4 pkt. ECTS. Zastanawiający jest także zapis w sylabusie opracowanym dla praktyki zawodowej dla specjalności pedagogika resocjalizacyjna – „Liczba punktów ECTS 4. Odbycie praktyki w placówce (po 80h na semestr: IV, V, VI). Przygotowanie do praktyki (planowanie, przygotowanie zajęć, studiowanie literatury): 25h”. Po pierwsze nie jest spełniony odpowiednik przelicznik 1 pkt. ECTS/h, a po wtóre na tej specjalności zgodnie z program studiów obowiązuje praktyka 4 tygodniowa i 12 pkt. ECTS, natomiast z suplementów do dyplomu tej specjalności w części dotyczącej szczegółów programu studiów wynika, że studenci odbywają 6 tygodni praktyk – 2 tyg. 80 godz. sem. 4, – 2 tyg. 80 godz. sem. 5, – 2 tyg. 80 godz. sem. 6.

Kontynuując kwestię praktyk studenckich należy zauważyć, iż dla praktyk realizowanych na określonych specjalnościach I i II stopnia kształcenia opracowane są Instrukcje praktyk, które uwzględniają wiele informacji niezbędnych do przeprowadzenia praktyk. Niniejsze Instrukcje opracowane są rzetelnie i przejrzyste. Zasady i formy odbywania praktyk na kierunku pedagogika są regulowane przez Regulamin praktyk. W § 2.1. Regulaminu czytamy: „Praktyki stanowią integralną część procesu kształcenia studentów i jako wynikające z toku studiów podlegają zaliczeniu. Sposób odbywania praktyk – ich wybór, organizacja i zaliczanie uzależnione są specyfiki kierunku i standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (...)”.

Na I stopniu kształcenia studenci pedagogiki odbywają praktyki zawodowe (specjalność: pedagogika resocjalizacyjna) w wymiarze 4 tygodni (praktyki przewidziane są na IV, V i VI semestrze, przypisano im łącznie 12 punktów ECTS) lub praktyki pedagogiczne - 150 godzin - 12 punktów ECTS - w semestrze IV, V i V (specjalności: pedagogika opiekuńcza i wychowawcza, zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna). Natomiast na studiach drugiego stopnia studenci specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz terapia pedagogiczna odbywają praktyki pedagogiczne (przygotowanie do nauczania lub prowadzenia zajęć w ramach drugiego przedmiotu) w wymiarze 60 godz. 4 punkty ECTS. Po analizie dokumentacji dotyczącej praktyk studenckich należy stwierdzić kompletność i sumienność w jej przygotowywaniu i przechowywaniu. W teczkach znajdują się w zależności od specjalności m.in. dzienniczki praktyk właściwie wypełnione, sprawozdania z hospitacji zajęć, scenariusze zajęć, porozumienia z placówkami, skierowanie na praktykę, opinia opiekuna praktyk, i in. Podczas analizy dokumentacji zauważono podania studentów do Dziekana w sprawie zwolnienia z obowiązku odbycia praktyki studenckiej z powodu zaliczenia wcześniej odbytego stażu w określonej placówce (np. II stopień terapia pedagogiczna nr albumu 14129). W dokumentacji także Zaświadczenie z placówki o odbytym stażu. Należy podkreślić zgodność miejsc praktyk, szczególnie biorąc pod uwagę specjalności tzw. nauczycielskie (np. nr albumu 13841 Szkoła

Podstawowa w Pilonie, Przedszkole Samorządowe nr w Pasłęku; nr albumu 12996 Szkoła Podstawowa w Węzinie, Przedszkole Samorządowe nr 2 im. Ludwiki Wawrzyńskiej w Pasłęku).

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna posiada szereg porozumień z podmiotami w sprawie praktyk. Niechaj egzemplifikacją będą Porozumienia ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym im. Jana Pawła II w Tczewie, Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Olsztynie, Przedszkolem Niepublicznym „Jedyneczka” w Pruszczu Gdańskim, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tczewie, Zespołem Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Elblągu, Ośrodkiem Wsparcie Dziecka i Rodziny „Na Skarpie” w Malborku, Domem Dziecka im. Marii Konopnickiej w Kwidzynie, Młodzieżowym ośrodkiem Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Kwidzynie, Szkoła Podstawową nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Elblągu, i in. Konkludując należy stwierdzić, iż podczas realizacji praktyk umożliwia się studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia przypisanych do tego rodzaju zajęć.

Odnosząc się do kwestii organizacji procesu kształcenia realizowanego na kierunku pedagogika, studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim w EUE-H w Elblągu, to należy podkreślić, iż pozwala ona i daje możliwości osiągnięcia przez studenta zakładanych celów i efektów kształcenia. Zauważono jednak element, który w znaczenie mierze może wpłynąć na uchybie w organizacji procesu kształcenia. Chodzi mianowicie o duże wątpliwości w osiągnięciu przez studentów przyjętych efektów kształcenia na 15 zajęciach tzw. łączonych dla studentów I i II stopnia specjalności zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Kształcenie na kierunku pedagogika w wizytowanej elbląskiej Uczelni realizowane jest na studiach niestacjonarnych. Zgodnie z §8.1 i 2 Regulaminu Studiów „Rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego.” I „Rok akademicki dzieli się na dwa semestry: semestr zimowy oraz semestr letni.” Na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się od piątku do niedzieli. W piątki realizowane są seminaria w godzinach 16.50-20.00, a w dniach sobota-niedziela zajęcia rozpoczynają się najwcześniej od godz. 8.00, by najdłużej trwać do godz. 18.30. Liczba zjazdów uzależniona jest od rocznika i studiowanej specjalności.

Jednostka podejmuje działania celem umożliwienia indywidualizacji procesu kształcenia studentom kierunku pedagogika. Reguluje to Rozdział 10 Regulamin Studiów – Indywidualny plan studiów i indywidualna organizacja studiów. W § 28.1 czytamy: „Studenci wyróżniający się szczególnie dobrymi wynikami w nauce, tj. osiągający średnią ocen co najmniej 4,0 i wykazujący uzdolnienia w zakresie określonej dyscypliny, mogą po zaliczeniu pierwszego roku studiów, studiować według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia na zasadach określonych przez dziekana.” § 29.1 i 2. „Dziekan może zezwolić studentowi na indywidualną organizację studiów w stosunku do obowiązującego w Uczelni planu studiów i programu kształcenia, w

terminach i formach dostosowanych do szczególnych okoliczności życiowych.”; „Zaliczenie zajęć z wyższych lat lub semestrów studiów jest możliwe po zaliczeniu roku (semestru), na którym student aktualnie się znajduje.” Z informacji otrzymanych od Władz Wydziału wynika, że w roku 2014/15 żaden ze studentów nie studiuje według Indywidualnej Organizacji Studiów, bądź Indywidualnego Planu i Programu Studiów. Warto także wskazać, iż w elbląskiej Uczelni zgodnie z § 30 ust.1 Regulaminu Studiów „Studenci niepełnosprawni mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów i sposobu zaliczania przedmiotów do rodzaju niepełnosprawności.” Są to osoby: niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub dokument równoważny oraz u których nagła choroba lub wypadek skutkują czasową niezdolnością do pełnego uczestnictwa w zajęciach, a okoliczności te potwierdza przedłożone zaświadczenie lekarskie (§ 30 ust. 2 pkt. 1 i 2).

Uczelnia nie uczestniczy w programie MOST, czyli wymianie międzyuczelnianej studentów w ramach polskich uczelni, ale istnieje możliwość udziału w wymianie studenckiej w ramach programu ERASMUS, z którego w ostatnich trzech latach akademickich nie skorzystał żaden ze studentów kierunku pedagogika. Ostatnie wyjazdy w ramach programu ERASMUS, jak poinformowały ZO władze Wydziału zanotowano w latach 2009 (wizyta studyjna pracownika Wydziału w dn. 29 marca do 2 kwietnia 2009 roku w Fachhochschule Munster), 2010 (uczestnictwo dwóch pracowników Wydziału w Międzynarodowym Tygodniu w Fachhochschule w Münster w ramach programu Uczenie się przez całe życie – ERASMUS - Barrieren und die Teilnahme von Behinderten am gesellschaftlichen Leben – Munster), 2012 (stypendium dwóch pracowników Wydziału z programu LLP- Erasmus na zrealizowanie wyjazdu do Fachhochschule w Münster w dniach 26-30 marca).

Ad 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Po analizie dokumentacji procesu kształcenia na kierunku pedagogika w EUH-E w Elblągu należy wskazać na brak zastrzeżeń na poziomie spójności form i metod dydaktycznych w powiązaniu z treściami kształcenia. Odpowiednio przypisano formy zajęć przedmiotom/modułom kształcenia zakładając formy aktywne w przypadku kształtowania w większym stopniu umiejętności m.in. w przedmiotach/modułach specjalnościowych. Także w przypadku pozostałych bloków przedmiotowych włączane są formy aktywne w postaci ćwiczeń (choć, jak wskazują na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA Pracownicy Wydziału jest ich zbyt mało w porównaniu z wykładami), które nastawione są na samodzielną pracę studenta, studiowanie literatury oraz konfrontowanie wiedzy i umiejętności podczas realizowanych zajęć w budynku Uczelni.

Metody dydaktyczne stosowane przez nauczycieli w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej są zróżnicowane ze względu na rodzaj i charakter zajęć, a ich dobór w odniesieniu do typu zajęć nie budzi zastrzeżeń. Łącznie w sylabusach wymieniono kilkanaście metod nauczania, począwszy od tradycyjnego wykładu podającego, wykładu problemowego, wykładu konwersatoryjnego, czy wykładu z prezentacją multimedialną, poprzez analizę tekstów źródłowych, elementy dramy, gry symulacyjnej, analizę przypadków, dyskusję, kreatywne rozwiązywanie problemów, czy też pracę indywidualną, pracę w większych lub małych zespołach.

Poważne wątpliwości w omawianej kwestii spójności form, metod, treści pojawiają się jednak we wskazywanej już sytuacji 15 zajęć łączonych dla studentów I i II stopnia zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Tym bardziej należy na to zwrócić uwagę, że w sylabusach dla tych przedmiotów na obydwu stopniach znajdują się identyczne treści kształcenia (np. sylabusy do przedmiotu zintegrowana edukacja wczesnoszkolna z metodyką).

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) W programach realizowanych specjalności na kierunku pedagogika prawidłowo dobrano treści kształcenia, które wraz z odpowiednim czasem trwania kształcenia, oraz formami zajęć dydaktycznych i metodami kształcenia pozwalają studentowi na osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu określonego poziomu kwalifikacji. Wyjątek na tej płaszczyźnie stanowić może 15 przedmiotów łączonych dla studentów zewip I i II stopnia kształcenia.

Nie ma zastrzeżeń do sekwencji przedmiotów/modułów kształcenia przyjętej w planie studiów I i II stopnia.

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna nie wskazała procentowego udziału liczby punktów ECTS dla obszaru nauk humanistycznych i społecznych, do których Wydział AiNS przyporządkował kierunek pedagogika. Uczelnia na II stopniu kształcenia nie wypełnia także warunku wynikającego z tego Rozporządzenia, a dotyczący liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego (§ 4.1. pkt.10).

W programach studiów nie zauważa się również istotnych elementów wynikających z niniejszego Rozporządzenia: „§ 4. 1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa: (...) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć: a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, b) z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia, c) o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych.”

Przyjęte przez Jednostkę zasady dotyczące przypisywania punktów ECTS nie są zgodne z wymaganiami zawartymi m.in. w Rozporządzeniu MNiSW w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta. Analizując sylabusy przedmiotowe w wielu z nich zauważono nieprawidłowości w godzinowym nakładzie pracy studenta w przeliczeniu na 1 pkt. ECTS.

Praktyki studenckie, w tym realizowane na specjalności nauczycielskiej prowadzone są prawidłowo i należy wskazać na kompletność dokumentacji w tym zakresie. Nie

stwierdzono także nieprawidłowości w miejscach odbywania praktyk. Są one realizowane zgodnie z kierunkiem i specjalnością.

2) Brak zastrzeżeń na poziomie spójności form i metod dydaktycznych w powiązaniu z treściami kształcenia.

4.Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Na wizytowanym kierunku prowadzi zajęcia 16 pracowników etatowych, z czego 12 wchodzi w skład minimum kadrowego. Ponadto uczelnia współpracuje z kilkudziesięcioma pracownikami w ramach umowy cywilnoprawnej, w których w zależności od potrzeb dydaktycznych korzysta regularnie. Ocena struktury kwalifikacji kadry pełnoetatowej oraz osób zatrudnianych w ramach umowy zlecenia pozwala stwierdzić, że umożliwia ona osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

- 2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370), minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast dla studiów drugiego stopnia zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia, minimum kadrowe stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego stopnia trzynastu nauczycieli akademickich, w tym: sześciu z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz siedem osób ze stopniem naukowym doktora. Na poziomie studiów drugiego stopnia do minimum kadrowego zadeklarowano dwunastu nauczycieli akademickich, w tym: sześciu z grupy pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie wszystkich deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, na wizytowanym kierunku Wydział zaliczył do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia tylko nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a Ustawy. Dla wszystkich nauczycieli zadeklarowanych do minimum kadrowego Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. W jednym przypadku oświadczenie o którym mowa w art. 112a Ustawy było wypełnione w sposób nieprecyzyjny w zakresie informacji o stanowieniu minimum

kadrowego w podstawowej jednostce organizacyjnej innej Uczelni. Należy zwrócić na to uwagę podczas składania oświadczeń na kolejny rok akademicki.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia spełniają warunek zatrudnienia w Uczelni nie krócej niż od początku semestru studiów wynikający z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370).

Wszystkim osobom zgłoszonym do minimum kadrowego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami, zgodnie z § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimów kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Ocena dorobku naukowego nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego wypadła pozytywnie. —Szczegółowa analiza dorobku wskazuje, do minimum kadrowego można zaliczyć:

- na studiach pierwszego stopnia
 - 6 pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych,
 - 7 pracowników ze stopniem naukowym doktora,
- na studiach drugiego stopnia
 - 6 pracowników samodzielnych, tj. profesorów i doktorów habilitowanych,
 - 6 pracowników ze stopniem naukowym doktora.

Do minimum kadrowego kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia można zatem zaliczyć łącznie 13 nauczycieli akademickich, w tym 6 samodzielnych oraz 7 pracowników ze stopniem naukowym doktora.

Z punktu widzenia formalnego, minimum kadrowe spełnia wymagania określone w § 14 ust. 1 oraz 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Zgodnie z § 29 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) uczelnia prowadząca kierunek studiów w obszarze nauk społecznych i humanistycznych w dniu wejścia w życie ww. rozporządzenia (10 października 2014r.) jest zobowiązana dostosować minimum kadrowe w zakresie proporcji liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów, do wymogów określonych w § 17 ust. 1 pkt. 8,9 oraz 17 ust. 2 nowego rozporządzenia, do dnia 1 października 2015 roku. Odnosząc się do przepisów zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), należy stwierdzić, że stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe 12 do liczby studentów kierunku (301) spełnia wymagania § 17 ust. 1,2 ww. rozporządzenia i wynosi ok.1:45 przy wymaganiach 1:160.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Na podstawie informacji uzyskanych w toku wizytacji, należy stwierdzić, że Wydział od roku akademickiego 2011/2012 dokonał znaczących zmian w składzie minimum kadrowego dla kierunku pedagogika na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Zmiany w ujęciu całościowym dotyczyły 5 osób z grupy pracowników samodzielnych, oraz 5 osób ze stopniem naukowym doktora. Na podstawie przedłożonej dokumentacji, należy jednak podkreślić, iż od roku akademickiego 2013/2014 zmiany dotyczą jednej osoby z grupy pracowników samodzielnych, a także jednej osoby ze stopniem naukowym doktora. Skład minimum kadrowego na kierunku pedagogika prowadzonym w Wydziale Nauk Społecznych i Administracji w perspektywie długookresowej wydaje się stabilny. Na podstawie analizy teczek osobowych pracowników podanych do zaliczenia do minimum kadrowego na kierunku można stwierdzić, że zdecydowana większość nauczycieli akademickich wskazanych do minimum kadrowego jest zatrudniona w Uczelni od wielu lat. Dodatkowo zdecydowana większość osób jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, a w przypadku prawie wszystkich osób Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy (dla jednego pracownika to dodatkowe miejsce pracy).

Polityka kadrowa uczelni sprowadza się do zapewnienia minimum kadrowego dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Ocena zatrudnianej kadry dydaktycznej realizowana jest w dwóch etapach:

- kwalifikacyjnym,
- weryfikującym.

Etap kwalifikacyjny obejmuje analizę przedstawionych przez kandydata dokumentów dotyczących wykształcenia, specjalności naukowej i zawodowej, dorobku naukowego (w tym publikacji) i dydaktycznego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza szkolnictwem wyższym. Kolejna procedura tego etapu, to rozmowa kwalifikacyjna przeprowadzona przez Dziekana Wydziału, Prodziekana Wydziału lub Rektora EUH-E. Z zaakceptowanymi w ten sposób kandydatami umowę o pracę podpisuje Rektor EUH-E – w zależności od kwalifikacji i potrzeb na umowę o pracę lub umowę o dzieło.

Etap weryfikujący, to bieżąca ocena prowadzonych zajęć pod względem merytorycznym, dyscypliny pracy i akceptacji środowiska akademickiego Uczelni. Przestrzeganiu dyscypliny pracy służy pośrednio obowiązek potwierdzania przez nauczyciela przeprowadzonych zajęć w ewidencji prowadzonej w dziekanacie wydziału. Merytorycznej ocenie nauczycieli i organizacji pracy uczelni służy system hospitacji i ankietowania studentów.

W ramach prawidłowej realizacji polityki kadrowej władze uczelni i wydziału zabiegają, aby nauczyciele akademicy prowadzili działalność naukowo-badawczą wiodącą do uzyskiwania

awansów, kolejnych stopni i tytułów naukowych oraz zdobywali doświadczenie poza szkolnictwem wyższym.

Władze uczelni i wydziału zabiegają o to, aby nauczyciele akademicy prowadzili działalność naukowo-badawczą prowadzącą do uzyskiwania kolejnych stopni i tytułów naukowych oraz zdobywali doświadczenie poza szkolnictwem wyższym. Służy temu program grantowy. W budżecie uczelni na ten cel każdego roku wyznaczona jest kwota 80 tys. złotych. Granty mogą mieć charakter indywidualny lub zbiorowy. O grant może ubiegać się:

1. każdy pracownik naukowo-dydaktyczny uczelni zatrudniony na podstawie umowy o pracę na pierwszym etacie, w dyscyplinie na kierunku nauczania,
2. osoby zatrudnione na drugim etacie, które zadeklarują, po podniesieniu kwalifikacji, przejście na pierwszy etat w uczelni i przeniesienie uprawnień,
3. pierwszeństwo w uzyskaniu grantu mają osoby mieszkające w regionie elbląskim,
4. realizatorami (uczestnikami projektu) mogą być osoby zatrudnione na podstawie innych umów, które zadeklarują, po podniesieniu kwalifikacji, przejście na pierwszy etat w uczelni i przeniesienie uprawnień.

Każdy z pracowników naukowych uczelni może starać się o jeden grant raz na dwa lata. Jedynym wyjątkiem jest sytuacja, gdy efektem końcowym ma być wydanie książki (wówczas można się starać o grant dwa razy z rzędu, przy czym za drugim razem pieniądze mogą być przeznaczone wyłącznie na druk książki). Maksymalna kwota przyznana na realizację jednego grantu wynosi 10.000 zł (analizę projektów badawczych realizowanych z grantów EUH-E zaprezentowano w pkt. VI badania naukowe)

W ostatnich latach pracownicy Wydziału uzyskali cztery stopnie doktora, jeden stopień doktora habilitowanego oraz jeden tytuł profesora.

Hospitacje prowadzonych zajęć potwierdziły, że są one prowadzone zgodnie ze standardami akademickimi.

(Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba i struktura kwalifikacji pracowników etatowych oraz zatrudnionych w ramach umowy zlecenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
- 2) Nie ma zastrzeżeń odnośnie minimum kadrowego. Spełnione są wymagania dotyczące ilości kadry, ich dorobku i kwalifikacji oraz stosunku nauczycieli do studentów.
- 3) Wydział w staraniach dotyczących kadry dla ocenianego kierunku koncentruje się na zapewnieniu minimum kadrowego. Temu podporządkowana jest polityka kadrowa jednostki. Uczelnia przedstawia procedurę zatrudnienia, która ma sprzyjać wyselekcjonowaniu

właściwych pracowników. Pracownicy Wydziału biorą udział w badaniach i zdobywają stopnie i tytuły naukowe.

Kadra nie bierze udziału w długoterminowej wymianie krajowej i międzynarodowej pomiędzy Uczelniami (semestr lub więcej). Nie ma stypendiów, staży i urlopów naukowych. Uczelnia jednak przygotowała system grantów naukowych dla swoich pracowników.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Jednostka dysponuje własnym budynkiem dydaktyczno-administracyjnym przy ul. Lotniczej 2. Kubatura budynku wynosi 11320,0 m³, powierzchnia użytkowa to - 3502,9 m², liczba kondygnacji – 4. Obiekt ten stanowi główną bazę dydaktyczno-administracyjną Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. W 2000 r. budynek został zmodernizowany i rozbudowany pod potrzeby uczelni wyższej. Po rozbudowie i modernizacji w budynku znajdują się pomieszczenia przeznaczone do prowadzenia zajęć dydaktycznych i obsługi procesu dydaktycznego. Niski parter obejmuje: salę ćwiczeniową na 25 miejsc dydaktycznych, pracownię nauk podstawowych Wydziału Nauk o Zdrowiu - 40 miejsc. I piętro obejmuje: pracownię nauki języków obcych - 24, salę seminaryjno/ćwiczeniową - 35, salę seminaryjno/ćwiczeniową - 35, pracownię informatyczną - 22, salę wykładową - 104, salę wykładową, audytoryjną - 214. II piętro: kolejną pracownię nauki języków obcych - 24, salę seminaryjno/ćwiczeniową - 35, salę seminaryjno/ćwiczeniową - 35, pracownię informatyczną - 22, salę wykładową - 106, salę wykładową, audytoryjną - 214. Łącznie budynek umożliwia równoczesne kształcenie 935 osobom. Pozostałe pomieszczenia to: biblioteka z czytelnią, pokoje wykładowców, dziekanaty, pokoje dziekanów i prodziekanów, pokoje katedr, stolówka studencka, centrum rekrutacji, studium podyplomowe, rektorat. Budynek wyposażony jest we wszystkie niezbędne do jego funkcjonowania media oraz przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Teren jest zagospodarowany – wydzielono dojścia, podjazdy, parkingi i zieleń. Uczelnia dysponuje również budynkiem dydaktycznym przy ul. Lotnicza 2b (własność), zakupionym w 2008 r. w celu powiększenia bazy dydaktycznej. Budynek został przebudowany i zmodernizowany (z dawnej hali produkcyjnej) na cele dydaktyczne. W 2009 r. Uczelnia złożyła wniosek o pomoc na realizację inwestycji ze środków unijnych. Projekt pod nazwą „Modernizacja i przebudowa pomieszczeń dawnej hali produkcyjnej wraz z wyposażeniem na cele edukacyjne Wydziału Nauk o Zdrowiu EUH-E” uzyskał akceptację Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego i został wybrany do dofinansowania w ramach Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013. W dniu 22 września 2009 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu w ramach Osi Priorytetowej 3 – „Infrastruktura społeczna”, Działanie 3.1- „Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną”. Po przeprowadzeniu procedury przetargowej w styczniu 2010r. rozpoczęto prace budowlane. Roboty budowlane wraz z wyposażeniem zakończono w 2010r. Od października 2010r. obiekt jest użytkowany. Dane obiektu: powierzchnia zabudowy – 1594 m², powierzchnia całkowita – 1594 m², powierzchnia użytkowa – 1437,7 m², kubatura – 11 600 m³. W budynku mieszczą się: 3 pracownie medyczne (sala podstawowych nauk medycznych, sala zabiegów medycznych, sala medycznych czynności ratunkowych) – 41 miejsc, 3 sale audytoryjne po - 186 miejsc, 1 sala audytoryjna - 182 miejsca, 1 aula na —————107 miejsc, 1 sala seminaryjna na - 35 miejsc. Łączna liczba miejsc dydaktycznych – 923. Obiekt przystosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Pracownie i sale audytoryjne wyposażone są w środki techniczne wspomagające proces dydaktyczny, takie jak: sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem i sprzęt audiowizualny. We wszystkich pomieszczeniach dydaktycznych przewidziano przewodowy dostęp do internetu – (sieć strukturalna), oraz dodatkowo bezprzewodową sieć WiFi zapewniającą swobodne korzystanie z internetu. Budynek wyposażony jest w system monitoringu wizyjnego i system sygnalizacji włamania i napadu. W ramach inwestycji zagospodarowany został również przyległy teren oraz powiększono istniejący parking z

43 do 96 miejsc. Uczelnia posiada własne boisko. Budynki dydaktyczne, jak również administracyjno-sanitarne są zadbane, czyste, ergonomiczne, dobrze doświetlone światłem dziennym i sztucznym. W budynku znajduje się winda dla osób z niepełnosprawnością, toaleta przystosowana dla osób z niepełnosprawnością. Cały teren otaczający uczelnię jest zadbane, przemyślany pod kątem wygody dla użytkowników, wliczając w to duży parking dla studentów Uczelni i Jednostki. Budynki, teren i wyposażenie sal dydaktycznych zapewniają komfortowe warunki kształcenia na ocenianym kierunku, co umożliwia realizację założonych efektów kształcenia.

Nie ma zastrzeżeń do bazy i zasobów bibliotecznych. Biblioteka uczelniana jest systematycznie wzbogacana o nowe pozycje, niezbędne dla prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego oraz prowadzenia badań naukowych. Stan księgozbioru na dzień 08.10.2014 wynosił: 22.517 egzemplarzy książek. Zbiory biblioteczne są podzielone w układzie przedmiotowym i przyporządkowane poszczególnym dyscyplinom nauki. Obejmują one (z dziedzin bezpośrednio i pośrednio związanych z kierunkiem pedagogika): z dziedziny prawo, administracja ok. 5000 vol., politologii, socjologii, historii ok. 2500 vol., z pedagogiki ok. 4200 vol., psychologii ok. 1200 vol., filozofii ok. 1000 vol., etyki ok. 850 vol., religioznawstwa ok. 100 vol., dyscyplin medycznych ok. 2700 vol. W czytelni biblioteki znajduje się 9 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu w tym 5 z dostępem do programów prawniczych Legalis Net. Korzystanie z internetu w uczelni jest bezpłatne. Czytelnia wyposażona jest w podręczny, aktualny księgozbiór związany z kierunkiem studiów. Czytelnia oferuje 50 miejsc pracy własnej studentów (z możliwością podpięcia laptopa.). Oprócz książek biblioteka gromadzi prenumerowane czasopisma i periodyki naukowe, umożliwiające na bieżąco śledzenie aktualnego stanu badań w dyscyplinie. Wśród czasopism dotyczących pedagogiki dostępne są: *Pedagogika Społeczna* (kwartalnik), *Praca Socjalna* (kwartalnik), *Małżeństwo i Rodzina* (kwartalnik), *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze* (miesięcznik), *Opieka – Wychowanie –Terapia* (kwartalnik), *Ruch Pedagogiczny* (dwumiesięcznik), *Dziecko Krzywdzone* (kwartalnik), *Karan* (kwartalnik), *Wychowanie na co Dzień* (miesięcznik). Uczelnia ma również podpisane porozumienia z Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną w Elblągu oraz Biblioteką Elbląską im. Cypriana K. Norwida, na mocy których pracownicy i studenci uczelni mogą korzystać z zawartych tam księgozbiorów. Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Elblągu posiada: 90 tysięcy woluminów księgozbioru i 132 tytuły czasopism. Biblioteka Elbląska dysponuje ponad półmilionowym księgozbiorem, z czego 55.690 woluminów to zbiory o charakterze naukowym. Czytelnia czasopism udostępnia na miejscu ponad 230 tytułów czasopism bieżących. Biblioteka prowadzi też wymianę międzyuczelnianą m.in. z: Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną, ul. Św. Ducha w Elblągu; Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną, ul. Rewolucja 1905 r. 52 w Łodzi; Uniwersytetem Rzeszowskim, ul. Ćwiklińskiej 2, Rzeszów; Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Elbląskiej, ul. Bożego Ciała, Elbląg; Szkołą Wyższą im. Bogdana Jańskiego Wydział Zamiejscowy, ul. Stoczniowa 10, Elbląg. Uczelnia sukcesywnie dokonuje zakupów pozycji książkowych, według wskazań nauczycieli prowadzących przedmioty, z uwzględnieniem potrzeb wynikających z programów kształcenia. Istniejąca od sierpnia 2010 roku Rada Biblioteczna powołana jako organ opiniotwórczy określa również potrzeby poszerzania zbiorów bibliotecznych.

Zasoby biblioteczne Uczelni umożliwiają dostęp do bogatej oferty publikacji, w tym czasopism związanych z realizacją kształcenia na kierunku pedagogika. Studentom i pracownikom daje możliwość zapoznania się z nowymi publikacjami, co uaktywnia pracę naukowo-badawczą nauczycieli akademickich Jednostki, a także motywuje studentów do włączania się w realizowane projekty naukowe.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.....

Uczelnia a w tym Jednostka stwarza bardzo dobre warunki dla realizacji procesu kształcenia na kierunku pedagogika studia I i II stopnia. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt multimedialny stały lub w przypadku mniejszych sal przenośny. Liczba przenośnych rzutników i komputerów spełnia wymagania dydaktyczne. Sale są również nagłaśniane. Nie ma żadnych zastrzeżeń dotyczących warunków umożliwiających komfortową realizację procesu kształcenia, w tym osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Uczelnia dysponuje biblioteką i czytelnią. Infrastruktura pomieszczeń bibliotecznych spełnia wymagania związane z możliwością skorzystania z bogatego księgozbioru opracowań zwartych i periodyków związanych bezpośrednio i pośrednio z dyscypliną pedagogika. Księgozbiór jest sukcesywnie uzupełniany m.in. na wniosek nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za realizację określonych modułów kształcenia. Uczelnia i Jednostka, w tym pomieszczenia biblioteczne umożliwiają bezpłatne i bezprzewodowe korzystanie z dostępu do internetu. Biblioteka Jednostki podpisała współpracę z bibliotekami na terenie miasta Elbląga, jak również bibliotekami uniwersyteckimi, co umożliwia pracownikom naukowo-dydaktycznym, jak również studentom bezproblemowe dotarcie do literatury związanej z dyscypliną pedagogika. Warunki infrastrukturalne są bardzo dobre, w pełni umożliwiają pomyślną realizację procesu kształcenia i osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Aktywność naukowa pracowników Wydziału Administracji i Nauk Społecznych kierunku Pedagogika Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej obejmuje szerokie spektrum problemów badawczych i reprezentowanych subdyscyplin. Specyfiką jest łączenie pedagogicznej teorii z analizą pól praktyki edukacyjnej w jej różnych wymiarach oraz podejmowanie analiz dotyczących edukacyjno-społecznych problemów miasta i regionu. Widoczna jest w tym zakresie współpraca Jednostki ze środowiskiem. Znajduje to wyraz w praktykach współfinansowania wybranych projektów badawczych realizowanych na Wydziale przez władze miasta Elbląg. Aktywności naukowej sprzyjają ogólne warunki organizacyjno-finansowe stworzone przez uczelnię na rzecz rozwoju działalności badawczej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni Jednostki pochylnie wypowiadają się o wsparciu udzielanym przez Jednostkę w obszarze działalności naukowo-badawczej. Jednostka korzysta z możliwości jakie daje istniejące w Uczelni Wydawnictwo Naukowe. Publikowane są w nim regularnie w postaci serii wydawniczych prace zespołów naukowców realizujących kształcenie w ramach kierunku pedagogika.

Uczelnia organizuje konferencje naukowych o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim z zakresu pedagogiki, ale również szerzej z obszaru nauk społecznych i humanistycznych, które cieszą się zainteresowaniem środowiska naukowego.

Rezultatem tych starań jest stopniowy wzrost dorobku naukowego pracowników jednostki oraz rozwój kadry naukowej. Jednostka ma w swojej kadrze naukowo-dydaktycznej wypromowanych w ramach Jednostki (na innych uczelniach) doktorów.

W ramach katedr wchodzących w skład jednostki podejmowane są badania reprezentujące szerokie spektrum subdyscyplin pedagogiki. Wymienić można szereg inicjatyw podejmowanych przez katedry Wydziału działające w obrębie kierunku Pedagogiki.

Katedra Podstaw Nauk o Wychowaniu zrealizował lub realizuje projekty badawcze. Wśród nich wymienić można np.:

Projekt: *Młodzież elbląska – orientacje życiowe, wartości i aspiracje edukacyjno-zawodowe*. Realizowany w latach 2008 – 2011. Projekt został sfinansowany przez EUH-E. Realizację projektu rozpoczęto w latach 2008/2009. Celem projektu było określenie tożsamości jednostkowej i

społecznej maturzystów wszystkich publicznych szkół elbląskich funkcjonujących w roku szkolnym 2008/2009. Badanie (sondaż) zostało przeprowadzone w 6 publicznych Liceach Ogólnokształcących oraz w Zespole Szkół Budowlanych i Zespole Szkół Mechanicznych. Raport z przeprowadzonych badań „Młodzież elbląska: aspiracje edukacyjno-zawodowe, wartości, orientacje życiowe, poczucie alienacji i poczucie kontroli” został opracowany i zaprezentowany w Katedrze PNP w 2011 roku.

Projekt: „Środowiskowe laboratorium wczesnej edukacji”, zakończony w 2012 r.

W roku akademickim 2012/13 w ramach kontynuacji projektu badawczego zakończonego w 2012 r. rozpoczęto prace w ramach projektu: *Laboratorium Wczesnej Edukacji jako forma wspierania indywidualnego rozwoju dziecka* przyjęty do realizacji w EUH-E w dn. 19.01.2012. W jego ramach rozpoczęto współpracę środowiskową z nauczycielkami wczesnej edukacji z placówek szkolnych i przedszkolnych na terenie Elbląga oraz Olsztyna i Gdyni. W dalszym ciągu realizowana jest wymiana pomocy dydaktycznych w zlokalizowanym na terenie EUH-E Laboratorium. Laboratorium Wczesnej Edukacji funkcjonuje też w formie zakładki na stronie Uczelni.

Katedra PNoW była organizatorem konferencji naukowych: maj 2014 r. ogólnopolska konferencja naukowo-metodyczna „*Współczesne problemy kształcenia. Idee-teorie –metodyki*”. Patronat honorowy objęli Rektor EUH-E oraz Wiceprezydent Miasta Elbląga. W konferencji uczestniczyli naukowcy reprezentujący 9 ośrodków krajowych oraz przedstawiciele ZSA przy EUH-E, Wydziału Oświaty oraz szkół elbląskich. W organizację zaangażowali się studenci EUH-E z referatami, prezentacją prac w sesji plakatowej oraz przygotowując artykuły: *Rola języków obcych w procesie współczesnego kształcenia, Tajemnice Laboratorium Wczesnej Edukacji*. Referaty z konferencji mają zostać opublikowane w czasopiśmie „Problemy Wczesnej Edukacji” na początku 2015r. oraz w „Acta Elbingensia”.

Innym rodzajem aktywności naukowej są seminaria metodologiczno-metodyczne. Zebrania naukowe odbywają się regularnie, zwykle raz w semestrze i poświęcone są prezentacji problematyki badawczej przez poszczególnych pracowników.

W roku 2013/14 podjęta została też współpraca z Akademią „Smyk” przy Zespole Szkół Akademickich w EUH-E. W działaniach tych uczestniczyły dyrektor ZSA i pracownicy Jednostki. W ramach Akademii odbyły się cykliczne zajęcia, rozwijające kreatywność dzieci z wykorzystaniem interaktywnych pomocy dydaktycznych.

Katedra Dydaktyki i Diagnostyki Edukacyjnej. Plany badawcze Katedry zorientowane są na interdyscyplinarną problematykę pedagogiki i teorii systemów. W ramach współpracy z Instytutem Badań Systemowych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie i z Polskim Towarzystwem Diagnostyki Edukacyjnej w Krakowie odbywają się seminaria naukowe i organizowane są ogólnopolskie konferencje naukowe. Dorobek tych spotkań został przedstawiony w opracowaniach np.: *Nowe horyzonty diagnostyki edukacyjnej: analiza rosnącego wpływu nauk ekonomicznych oraz Przyszłość oceniania szkolnego* (Wydawnictwo EUHE).

W ramach pracy naukowo-badawczej złożony został wspólnie z Instytutem Badań Systemowych PAN w Warszawie i Polskim Towarzystwem Diagnostyki Edukacyjnej w Krakowie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki projekt badawczy: *Diagnostyka edukacyjna jako nowy kierunek studiów*. Mimo iż projekt nie został zakwalifikowany do finansowania z uznaniem odnieść się należy do podejmowanych prób pozyskania środków zewnętrznych na rozwój m.in. oferty kształcenia w obszarze nauk społecznych i humanistycznych, do których zalicza się pedagogika.

Katedra Pedagogiki Społecznej i Pracy Socjalnej. Działalność naukowo-badawcza katedry obejmuje w podstawowej mierze problematykę z zakresu pedagogiki społecznej, patologii i resocjalizacji. Pracownicy katedry podejmują analizy dotyczące sytuacji środowiskowej dzieci niepełnosprawnych, problematyki wychowania, opieki oraz kulturowo-historycznej analizy

środowisk i instytucji oświatowych. Wśród podejmowanych obszarów badawczych znalazły się m.in. projekty dotyczące: diagnozy zjawisk patologii społecznej w środowiskach enklaw biedy Elbląga i wybranych powiatów; problematyka wykluczenia społecznego i reintegracji osób społecznie wykluczonych; psychospołecznych uwarunkowań przestępczości nieletnich; aspiracji życiowych i edukacyjnych gimnazjalistów oraz ich oczekiwań wobec oferty edukacyjnej miasta Elbląga i wybranych gmin; analizy kulturowych i historycznych aspektów środowisk wychowawczych Pomorza z uwzględnieniem działalności społeczno-oświatowo-kulturalnej i opiekuńczej w środowisku lokalnym Elbląga; analizy środowisk wychowawczych: rodziny, szkoły i grupy rówieśniczej oraz czynników psychospołecznych warunkujących prawidłowy rozwój i funkcjonowanie ich w tych środowiskach; społeczno-środowiskowych uwarunkowań pracy nauczycieli; problematyki wykluczenia społecznego w obszarach: a) barier a udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym; b) przedsiębiorczości i reintegracji osób społecznie wykluczonych, c) postrzegania praw osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie; problemów opieki nad dzieckiem: wychowania w internacie, czasu wolnego.

W roku akademickim 2014/15 w ramach Katedry powstało Koło Naukowe Elbląskich Pedagogów, które zajmować się ma w.w. problematyką badawczą oraz także pracą wolontariacką na terenie Elbląga oraz jego obrzeżach.

Katedra Psychologii i Filozofii. Pracownicy katedry prowadzą badania o charakterze interdyscyplinarnym. W zakres problematyki badawczej realizowanej przez pracowników katedry wchodzi np. tematy: Jakość życia młodzieży licealnej miasta Elbląga: psychospołeczne determinanty. Projekt prowadzony w paradygmacie podłużnym (co dwa–trzy lata w ramach seminarium magisterskiego, a więc z udziałem studentów; dotychczas przebadano 1200); Bliski związek (małżeństwo, kohabitacja) w percepcji Polaków: psychospołeczne uwarunkowania. Badania prowadzone w paradygmacie podłużnym (dotychczas przebadano ponad 2 tysiące osób); Rodzina dysfunkcyjna, psychospołeczne uwarunkowania sytuacji rozwodowej; Dziecko w systemie rodzinnym o różnej jakości; Mobbing w strukturach organizacyjnych miasta Elbląga (badania prowadzone w ramach pracy doktorskiej); Stres w paradygmacie badań psychologicznych i medycznych (program badawczy realizowany we współpracy z Akademią Medyczną w Gdańsku); Wartości w życiu człowieka.

Publikacje i raporty w oparciu o realizowane projekty badawcze. Projekt: Młodzież we współczesnym świecie. Monografia: *Rodzice a młodzież. Teoria i metoda badania*, wydawnictwo: Vizja Press & IT w 2012 roku. Projekt: Współczesny świat w percepcji młodzieży licealnej. W oparciu o badania powstało ponad 30 prac magisterskich obronionych w latach 2010-2014. Obszerny raport z badań został wysłany do władz miasta Elbląga. Projekt: Rozwody – psychospołeczne uwarunkowania. W efekcie realizacji projektu powstała praca doktorska pracownika EUH-E (2013). Publikacje: Psychospołeczne predyktory rozpadu związków małżeńskich, W: Człowiek we współczesnym świecie. Zagrożenia i wyzwania: Perspektywa interdyscyplinarna, Elbląg: Wydawnictwo EUH-E.

Projekt: Stres organizacyjny pracowników miasta Elbląga – psychologiczna analiza. W ramach projektu powstała praca doktorska (obroniona, pracownik EUH-E, UG). Publikacje: opracowanie artykułu: „Bullying at Work and Subjective Well-Being: the Modifyng Role to the Five-Factor Model Personalisty Traits” EUROPEAN JOURNAL OF WORK AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY (w trakcie korekty po uzyskanych recenzjach), *Psychological Consequences of Mobing at Work*. Polish Journal of Social Science, t 5, nr. 1.

W ramach współpracy katedr Wydział Administracji i Nauk Społecznych od 2004 roku jest organizatorem ogólnopolskiej konferencji naukowej z udziałem gości zagranicznych: Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia: wyzwania i zagrożenia. Konferencje odbywają się cyklicznie, w latach: 2004, 2006, 2008 i 2010, 2012, 2014.

Inne konferencje:

9 kwietnia 2013r. Konferencja *Sześciolatek w szkolnej ławce. Jak z nim pracować? Perspektywa szkoły i rodzica* Organizatorami byli Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 w Elblągu, Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Elblągu, Zespół Szkół Akademickich w Elblągu.

20 maja 2014r. ogólnopolska konferencja naukowo-metodyczna „*Współczesne problemy kształcenia. Idee-teorie –metodyki*”.

Działalność naukowa pracowników Jednostki (w mniejszym stopniu studentów) wspierana jest przez uczelniane wydawnictwo.

Przykłady opublikowanych prac z zakresu pedagogiki:

Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia. Zagrożenia i wyzwania, t. 3, 2009, Elbląg, Wydawnictwo EUH-E, s. 454; (red.): *Człowiek w zmieniającej się współczesnej kulturze*, EUH-E, Elbląg 2009, ss. 297; (red.): *Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia. Zagrożenia i wyzwania*, t. 4, EUH-E, Oficyna Wydawnicza Impuls, Elbląg 2011, ss. 427; *Codziennosc uliczna z perspektywy dziecka*, EUH-E, Elbląg 2012, ss. 247; *Człowiek we współczesnym świecie. Zagrożenia i wyzwania: perspektywa interdyscyplinarna*, t. 5, EUH-E, Elbląg 2013, ss. 480.

W wydawnictwie wydawane są również *Acta Elbingensia. Kwartalnik Naukowy Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej*, w którym pracownicy Uczelni, ale także osoby z zewnątrz, po uzyskaniu pozytywnej recenzji wydawniczej mogą publikować swoje artykuły.

W ramach wydawnictwa publikowany jest również *Polish Journal of Social Science*. Czasopismo od 2011r. jest punktowane – 4 pkt. Ma charakter interdyscyplinarny. Publikowane są w nim prace naukowe z zakresu: psychologii, pedagogiki, socjologii, prawa, filozofii.

W myśl założeń organizacyjnych, Jednostka na działalność badawczo-rozwojową przekazuje określone środki finansowe. Fundusze rozdysponowywane są w głównej mierze w następujących działach: granty (stypendia) na badania własne; wydawnictwa EUH-E; konferencje EUH-E; konferencje organizowane przez inne jednostki (opłaty za udział i publikacje odczytów); nakłady osobowe – nagrody za wybitne osiągnięcia naukowe, wynagrodzenia zasadnicze nauczycieli akademickich (ze względu na prowadzoną działalność badawczo-rozwojową objęte są ochroną praw autorskich); szkolenia pracowników. W dokumentacji Jednostki są dane na temat dysponowanych środków na ww. cele w kolejnych latach. Nie budzą one zastrzeżeń. Jak wynika z rozmów prowadzonych z kadrą naukowo-dydaktyczną środki na rozwój naukowy pracowników są adekwatne do sytuacji finansowej Uczelni, spełniają ich obecne wymagania.

Realizowane w ramach Jednostki badawczej projekty naukowe zgodne są z zaproponowanymi specjalnościami realizowanymi w ramach kierunku pedagogika. W badania włączani są studenci poprzez czynny udział w projektach, realizację fragmentów badań, jak również uczestnicząc w konferencjach naukowych czy przygotowując artykuły do czasopisma wydawanego w ramach Jednostki lub wydawanych nakładem Wydawnictwa uczelni, monografii zbiorowych, wieloautorskich, pod redakcją pracowników naukowo-badawczych i dydaktycznych Jednostki. Realizowane badania mają wpływ na jakość procesu kształcenia w ramach kierunku. Efekty pracy naukowej włączane są jako treści do poszczególnych modułów kształcenia w ramach kierunku.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Jednostki, zatrudnieni w ramach kierunku pedagogika realizują projekty naukowo-badawcze związane ze specjalnościami, w ramach których prowadzone jest kształcenie na kierunku pedagogika. Projekty są finansowane ze środków Jednostki/Uczelni. Mają charakter działań podejmowanych tylko w ramach Jednostki/Uczelni, ale również we współpracy z innymi jednostkami akademickimi z terenu Polski. Jednostka współpracuje w ramach projektów badawczych z władzami miasta Elbląga. Ma to wymierny efekt w postaci np. przygotowywanych

dla miasta raportów dotyczących obszarów szeroko rozumianej edukacji. W projekty włączani są studenci kierunku pedagogika. Ich aktywność wyraża się również poprzez czynny udział w licznych, także cyklicznych, ogólnopolskich konferencjach naukowych. Tematyka projektów badawczych realizowanych w ramach katedr, ale również we współpracy katedr, ma przełożenie na proces kształcenia realizowany na kierunku pedagogika np. w ramach projektów powstały liczne prace magisterskie. Efekty projektów włączane są jako treści kształcenia w moduły kształcenia na poszczególnych specjalnościach. Proponowana tematyka projektów badawczych realizowanych w Jednostce odnosi się do aktualnie ważnych obszarów badań z zakresu pedagogiki.

Jednostka wydaje 2 czasopisma związane z obszarem zainteresowań pedagogiki, w tym jedno punktowane. W ramach uczelnianego wydawnictwa publikowane są monografie autorskie pracowników naukowo-dydaktycznych Jednostki i prace zbiorowe, wieloautorskie, redagowane przez pracowników Jednostki.

Zastrzeżeń nie budzi również aktywność związana z organizacją ogólnopolskich konferencji i seminariów naukowych, które cieszą się zainteresowaniem środowiska naukowego związanego z obszarem nauk społecznych i humanistycznym w tym dyscypliny pedagogika.

Jednostka stwarza dobre warunki do rozwoju naukowego własnej kadry, o czym świadczą promocje doktorskie pracowników Jednostki.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Jednostki uczestniczą również w konferencjach naukowych i seminariach organizowanych przez inne ośrodki akademickie w Polsce, wspierani są w tym (również finansowo) przez macierzystą Jednostkę.

Prowadzone badania naukowe, w tym ich efekty w postaci publikacji i awansów naukowych, włączanie w prace naukowo-badawcze studentów kierunku pedagogika nie budzą zastrzeżeń i mają pozytywne przełożenie na efekty kształcenia w ramach kierunku.

Kryterium 7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

7.1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów.

Rekrutacja w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej na studia I i II stopnia odbywa się bez egzaminów wstępnych, a o przyjęciu na studia decyduje kolejność złożenia podania o przyjęcie na studia oraz spełnienie wymogów rekrutacyjnych. Rekrutacja na studia odbywa się do momentu wyczerpania limitu miejsc.

W przypadku studiów I stopnia pod uwagę brane są osoby, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu maturalnego i wyrażają chęć podjęcia studiów na kierunku pedagogika. Kryterium przyjęcia jest złożenie kompletu dokumentów, w tym: podania rekrutacyjnego, świadectwa dojrzałości, dwóch fotografii oraz kserokopii dowodu osobistego.

W postępowaniu kwalifikacyjnym na studia II stopnia wymagany jest dyplom ukończenia studiów licencjackich, dla absolwentów posiadających przygotowanie pedagogiczne. Kryterium przyjęcia jest złożenie kompletu dokumentów, w tym: podania rekrutacyjnego, odpisu dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia, świadectwa dojrzałości, dwóch fotografii oraz kserokopii dowodu osobistego.

Informacje dla kandydatów na studia stale są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Zawierają one w szczególności informację o zasadach rekrutacji oraz warunkach przyjęcia. Kryteria przyjęcia kandydatów na studia opisane są w sposób zrozumiały. Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie zgłaszali zastrzeżeń do procesu rekrutacji. W opinii ZO proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans i nie zawiera regulacji dyskryminujących kandydatów na studia. W ocenie studentów, ustalone limity zapewniają warunki właściwe do efektywnego kształcenia.

7.2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

W ocenie studentów, części składowe programu studiów, w tym liczba godzin z poszczególnych przedmiotów są dostosowane do zakresu materiału i czasu potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w szczególności dla studentów studiów niestacjonarnych. Zdaniem studentów, czas przeznaczony na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia jest właściwy.

System oceny osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Studenci ocenili, że są oceniani obiektywnie, na podstawie zdobytej wiedzy, umiejętności i kompetencji. Ponadto mają zapewnioną możliwość wglądu do swoich prac w celu uzyskania informacji na temat ewentualnie popełnionych błędów, co zostało ocenione przez studentów pozytywnie.

Wymagania oraz forma weryfikacji efektów kształcenia, które są przedstawiane na pierwszych zajęciach dydaktycznych przez nauczycieli akademickich, są respektowane wobec wszystkich studentów. Poza zaliczeniami i egzaminami końcowymi w trakcie sesji egzaminacyjnej, efekty kształcenia są weryfikowane na bieżąco podczas zajęć za pomocą zaliczeń częściowych, w szczególności poprzez kolokwia, prezentacje. W opinii studentów warunki i forma zaliczenia końcowego są im znane i obowiązują wszystkich studentów jednakowo.

7.3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Ocena możliwości mobilności studentów stworzonych przez plan studiów i organizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, w kraju jak i za granicą.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO nie wykazali zainteresowania możliwością mobilności studenckiej, w szczególności wymiany międzynarodowej. Elbląska Uczelnia Humanistyczno-ekonomiczna prowadzi w zakresie programu LLP Erasmus współpracę z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, w ramach której istnieje możliwość skorzystania z programu wymiany międzyuczelnianej.

W opinii studentów działania podejmowane przez jednostkę w celu popularyzacji wymiany międzynarodowej są właściwe. Obecni na spotkaniu z ZO studenci studiów niestacjonarnych wyrażali niewielkie zainteresowanie możliwością mobilności studenckiej. Powodem jaki podają na wyjaśnienie tej sytuacji jest podjęty przez nich tryb studiów niestacjonarnych. W przypadku większości studentów studia niestacjonarne łączą z pracą zarobkową, często zawodową. Wyjazd z miejsca zamieszkania na dłuższy czas skutkowałby zapewne utratą pracy i źródła dochodów, co uniemożliwiłoby im opłacenie studiów oraz ich ukończenie. Uczelnia nie prowadzi krajowej mobilności studenckiej, ponieważ studenci nie są nią zainteresowani.

Podczas spotkania studenci nie zgłaszali zastrzeżeń odnośnie do jakości nauczania języków obcych. W ich opinii lektoraty są prowadzone na właściwym poziomie. Na wizytowanym kierunku nie funkcjonują inne formy wspierania internacjonalizacji kształcenia.

Poziom wiedzy studentów o Europejskim Systemie Transferu i Akumulacji Punktów należy ocenić pozytywnie. Mają pełną świadomość, czym są punkty ECTS oraz wskazują, iż jest to istotne narzędzie określające nakład czasu i pracy studenta w osiągnięciu wymaganych efektów kształcenia.

Współpraca międzynarodowa w przypadku ocenianego kierunku opiera się jedynie na uczestnictwie w programie Erasmus. Mając na uwadze, że z możliwości wymiany w ostatnich latach nie skorzystał żaden student kierunku pedagogika, należy przyjąć, że taki zakres współpracy

międzynarodowej nie wpływa realnie na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

7.4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie dziekanatu. Ich zdaniem jakość pracy osób odpowiedzialnych za obsługę studentów w dziekanacie jest bardzo dobra. Studenci mają zapewniony bezproblemowy dostęp do dziekanatu, a godziny jego funkcjonowania są dopasowane do ich potrzeb. Obecni na spotkaniu z ZO zgłosili postulat, że jedynym mankamentem jest to, że dziekanat przyjmuje studentów w soboty i jedynie w jedną niedzielę w miesiącu. W przypadku, gdy dany kierunek nie ma w tym czasie zjazdu, powoduje to dłuższe oczekiwanie na załatwienie danej sprawy.

Studenci mają zapewniony odpowiedni dostęp do wszystkich informacji dotyczących toku swoich studiów. W Elbląskiej Uczelni Ekonomiczno-Humanistycznej funkcjonuje system obsługi studentów USOS, w którym zamieszczone są komunikaty i informacje dotyczące procesu kształcenia. Ponadto dostępny jest opis efektów kształcenia, który dodatkowo jest omawiany przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili kontakt z nauczycielami akademickimi, wskazując, że zawsze mają możliwość uzyskania rzetelnych informacji, zarówno podczas zajęć dydaktycznych jak również w ramach konsultacji indywidualnych w czasie wyznaczonych przez nich dyżurów. Komunikaty dotyczące konsultacji są podawane podczas pierwszych zajęć oraz umieszczane na stronie internetowej Uczelni.

Jeżeli chodzi o dostęp do materiałów dydaktycznych, na podstawie opinii studentów należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku nie funkcjonuje system nauczania z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość. Niewielka część materiałów dydaktycznych jest udostępniana studentom i przesyłana bezpośrednio pocztą elektroniczną przez nauczycieli akademickich, choć stosunkowo rzadko. Pomimo tego studenci nie zgłaszali zastrzeżeń odnośnie do tej kwestii.

Studenci posiadają informacje o procedurze dyplomowania oraz wymaganiach dotyczących egzaminu dyplomowego. Mają w pełni swobodną możliwość wyboru promotora oraz proponowania własnych tematów prac dyplomowych. Oferta seminariów jest adekwatna do potrzeb studentów i nie budzi ich zastrzeżeń. Ponadto otrzymują właściwą indywidualną opiekę naukową, która, co podkreślali, jest dla nich dużym wsparciem. Prowadzący seminaria dyplomowe oprócz wsparcia merytorycznego zapewniają pomoc w znalezieniu właściwej literatury, często udostępniając swoje własne zbiory.

W opinii studentów kompletność informacji zawartych w sylabusach nie budzi ich zastrzeżeń. Wspomniane karty zawierają szczegółowe elementy składowe, w tym: metody nauczania, formy zaliczenia przedmiotu, wszystkie obszary efektów kształcenia, formę weryfikacji efektów kształcenia oraz zalecaną literaturę. Studenci uważają, że sylabusy w takiej formie są im w pełni przydatne w procesie uczenia się. Uważają również, iż zalecane materiały dydaktyczne w pełni pomagają w realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia. W ich opinii, wskazane w sylabusach treści programowe znajdują odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych.

Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, które zostało przewidziane w art. 174 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci uznali obowiązujące zasady ubiegania się o stypendium Rektora jako stypendium motywacyjnego jako odpowiednie i wystarczająco mobilizujące do osiągania wysokich wyników w nauce. W opinii studentów stawki stypendium Rektora są zadowalające.

Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymać student, który zaliczył co najmniej I rok studiów oraz uzyskał w poprzednim roku akademickim wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym.

Ponadto Uczelnia nie posiada mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia w formie nagród i wyróżnień, przyznawanych ze środków własnych.

Zakres opieki materialnej i socjalnej dla studentów został sformułowany w Regulaminie pomocy materialnej dla studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej z dnia 27 czerwca 2012 r. (stanowiący załącznik do Zarządzenia Rektora z dnia 3 listopada 2014 r., tekst jednolity). Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przepisy zawarte w Regulaminie przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej są zgodne z obowiązującym prawem.

Stypendia są przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przejrzysty i sprawny. Regulamin obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, co poświadczono przedstawioną podczas wizytacji dokumentacją.

Zgodnie z art. 174 ust. 4 Ustawy podział dotacji właściwie uwzględnia proporcję między stypendiami socjalnymi a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów. Przyznawaniem pomocy materialnej zajmują się, w przypadku stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg – Dziekan Wydziału Administracji i Nauk Społecznych, w przypadku stypendium rektora dla najlepszych studentów Rektor Uczelni.

Należy podkreślić, że decyzje stypendialne nie posiadają uchybień natury formalnej i wydawane są z poszanowaniem przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO ocenili proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej jako przejrzysty i niebudzący żadnych zastrzeżeń. Otrzymują należyte wsparcie w procesie ubiegania się o środki. Jak podkreślali studenci, mogą liczyć na pomoc pracowników dziekanatu. Dostęp do informacji dotyczących możliwości ubiegania się o pomoc materialną ocenili pozytywnie, w szczególności terminy składania wniosków, wymagane dokumenty, które są publikowane w formie komunikatów stronie internetowej Uczelni oraz dostępne w dziekanacie.

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna wspiera rozwój zawodowy, kulturalny i społeczny studentów. Organizacją działań o charakterze kulturalnym oraz naukowym odpowiadają organizacje studenckie, wśród nich samorząd studencki oraz koło naukowe studentów pedagogiki.

W Uczelni działa Parlament Studentów, który funkcjonuje na podstawie Regulaminu Parlamentu Studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. Struktura samorządu ma charakter jednopoziomowy, ogólnouczelniany, co wynika z charakteru Uczelni. Samorząd wykonuje swoje podstawowe obowiązki, wynikające z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, w szczególności opiniuje regulamin przyznawania pomocy materialnej oraz regulamin studiów. Ponadto przedstawiciele samorządu podejmują inicjatywy zakresie rozwoju kulturalnego. Samorząd studencki poprzez swoje działania zajmuje się animacją życia kulturalnego na Uczelni, przy jednoczesnym wsparciu przez władze Uczelni. Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna w Elblągu zapewnia samorządowi studenckiemu niezbędne warunki do jego funkcjonowania, udostępniając pomieszczenie oraz sprzęt biurowy, co potwierdzają członkowie samorządu studenckiego w rozmowie z ZO i co zasługuje na ocenę pozytywną. Tym samym stwierdzić należy, iż Uczelnia spełnia zobowiązania z art. 202 ust. 8 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Uczelnia wspiera Samorząd doraźnie finansując organizowane przez jego członków wydarzenia. Członkowie Samorządu uznali oferowane wsparcie za adekwatne do ich potrzeb i możliwości.

Ponadto rozwój zawodowy i społeczny zapewnia funkcjonujące na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Koło Naukowe Elbląskich Pedagogów. Wśród realizowanych działań, na szczególną uwagę zasługują te, które mają za zadanie rozwijanie umiejętności i kompetencji

niezbędnych w zawodzie pedagoga. Wśród nich należy wymienić wszelkie działania podejmowane w ramach wolontariatu, które pozwalają na nawiązywanie współpracy z najbliższym środowiskiem lokalnym oraz wspomaganie w nim działań edukacyjnych i pomocowych. Przedstawiciele koła naukowego pozytywnie odnieśli się do współpracy z władzami Wydziału i Uczelni, którzy wspierają merytorycznie i instytucjonalnie ich działania.

Obecni na spotkaniu z ZO przedstawili pozytywne opinie odnośnie do systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej. Żaden z elementów tego systemu nie budzi wątpliwości studentów. Otrzymują oni właściwe wsparcie w procesie kształcenia. W ich opinii, proces ten jest w pełni zgodny z ich oczekiwaniami.

Studenci przedstawili pozytywne opinie na temat współpracy z władzami Uczelni oraz Wydziału. Studenci mają wiedzę na temat funkcjonowania systemu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków oraz postępowania w sytuacjach konfliktowych. W takich sytuacjach mogą liczyć na pomoc opiekuna roku lub Prodzikana Wydziału Administracji i Nauk Społecznych. Jak podkreślali obecni na spotkaniu z ZO, sprawy załatwiane są skutecznie i bez zbędnej zwłoki.

Studenci potwierdzili odpowiedni dostęp do wszelkich informacji związanych z procesem kształcenia, właściwą obsługę administracyjną oraz możliwość stałego kontaktu z nauczycielami akademickimi. Należy podkreślić, że studenci nie przedstawili żadnych negatywnych uwag, a także nie byli w stanie wskazać ich zdaniem słabszych stron studiowania na wizytowanym kierunku.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i nie budzą zastrzeżeń studentów. Zasady rekrutacji nie dyskryminują określonej grupy kandydatów, uwzględniają zasadę równych szans.
- 2) Studenci mają zapewniony dostęp do informacji o sposobach weryfikacji efektów kształcenia. System oceny osiągnięć studentów jest zrozumiały, obiektywny i zorientowany na proces uczenia się.
- 3) Studenci mają zapewnioną możliwość udziału w programach wymiany międzynarodowej, choć nie biorą w nich udziału. Uczelnia podejmuje możliwie właściwe działania informacyjne oraz zapewnia wsparcie organizacyjne. Działania podejmowane przez Uczelnię w celu popularyzacji wiedzy o Europejskim Systemie Transferu Punktów należy ocenić pozytywnie.
- 4) Studenci mają zapewnioną właściwą opiekę naukową, dydaktyczną oraz materialną. Studenci posiadają informacje o procedurze dyplomowania oraz wymaganiach dotyczących egzaminu dyplomowego, a w trakcie tego procesu jak i w całym toku studiów uzyskują od nauczycieli akademickich niezbędne wsparcie. Studenci mają swobodny dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów oraz do programów kształcenia. Informacje zawarte w kartach przedmiotów są kompletne i przydatne w procesie uczenia się. Studenci są poinformowani o możliwości ubiegania się i korzystają z pomocy ze środków Funduszu Pomocy Materialnej. Organizacje studenckie, w tym samorząd studencki otrzymują właściwe wsparcie merytoryczne i finansowe na rzecz rozwoju społecznego, zawodowego i kulturalnego studentów. Organizacje studenckie, w tym samorząd, otrzymują właściwe wsparcie merytoryczne i finansowe. Proces kształcenia na kierunku pedagogika jest w pełni zgodny z oczekiwaniami studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią

podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.

Prace nad wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych EUH-E w Elblągu rozpoczęły się w 2011 r., w Uczelni od 2007 r. (uchwała Senatu EUH-E z 28 września 2007). Sukcesywnie odbywają się spotkania Komisji, z których sporządzane są wyczerpujące protokoły. Spotkania Komisji dotyczyły opracowywania wydziałowego dokumentu dotyczącego WSZJK, kompatybilnego z uczelnianym SZJK. Dаты spotkań Wydziałowej Komisji wskazują na systematyczną pracę nad WSZJK na Wydziale, ale również wypracowaniu mechanizmów oceny, modyfikacji i doskonalenia systemu zapewniania jakości kształcenia w kontekście zmieniających się wymagań (dаты spotkań, udokumentowane protokołami: 16.12.2011, 20.01.2012, 3.02.2012, 17.02.2012, 24.02.2012, 27.04.2012, 26.10.2012, 22.03.2013, 3.10.2013, 17.01.2014, 23.05.2014, 20.06.2014, 19.09.2014).

Struktura WSZJK jest przejrzysta obejmuje następujące działy: organizacja systemu studiów, proces kształcenia – jego organizację i realizację oraz jakość kadry nauczającej. W ramach organizacji systemu studiów i procesu kształcenia WSZJK odnosi się do: oferty kształcenia, powoływania nowych specjalności i kierunków studiów, programów studiów. W ramach procesu kształcenia obejmuje: organizację zajęć dydaktycznych i ich formy, egzaminy i zaliczenia (osiąganie efektów cząstkowych), praktyki studenckie, hospitacje i ewaluację zajęć, standardy prac dyplomowych (osiąganie efektów końcowych). W przypadku ostatniego obszaru – kadry nauczającej, WSZJK obejmuje: procedury zatrudniania nauczycieli akademickich i ocenę jakości pracy nauczycieli akademickich. We wskazanych obszarach ujęte są wszystkie konieczne elementy odnoszące się do jakości procesy kształcenia.

Zarządzanie procesem zapewniania jakości w Jednostce, przynajmniej jak wynika z analizy istniejącej dokumentacji, poczynionych ustaleń i planów, wydaje się nie budzić większych zastrzeżeń. Prace nad podniesieniem skuteczności zarządzania WSZJK, zwłaszcza po roku 2011, gdy powołano wydziałową Komisję ds. WSZJK, uległy intensyfikacji. Wypracowano (zdefiniowano) mechanizmy umożliwiające koordynowanie prac, a również w efekcie ich zastosowania modyfikacji tak programów kształcenia, jak i metod czy treści kształcenia na kierunku pedagogika.

Liczba spotkań Komisji ds. WSZJK, treść prac Komisji, potwierdzona protokołami z posiedzeń wskazuje, że analizy dotyczące poszczególnych elementów składających się na system zapewniania jakości kształcenia są rzeczywistą troską władz Wydziału. W głównej mierze poświęcone one były nowym warunkom realizacji kształcenia związanych z wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji. Ich skuteczność potwierdzają dokonywane zmiany w programach kształcenia, modyfikacje dotyczące przygotowanych obecnie sylabusów. Uznać można, że w efekcie podjętych prac w Jednostce w ramach kierunku pedagogika ma miejsce doskonalenie procesu kształcenia. Odnosi się to do wszystkich obszarów: programu kształcenia, w tym modyfikacji istniejących programów kształcenia w odniesieniu do realizowanych w ramach kierunku studiów pedagogika studia I i II stopnia specjalności, jak również metod realizacji zajęć. Jednostka przyjmując wzorcowe efekty kształcenia nie dokonuje zmian w ich zakresie, prowadzone są natomiast prace dotyczące weryfikacji efektów kształcenia w ramach przedmiotów/modułów kształcenia związane np. z aktualizacją treści kształcenia i programów kształcenia do zmieniających się warunków na rynku pracy. Zauważyć jednak należy, iż przyjęte założenia nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w rzeczywistości procesu kształcenia. Dotyczy to np. łączenia grup (studia I i II stopnia) przy realizacji określonych modułów przedmiotowych w ramach specjalności Zintegrowana edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna (w kilkunastu przypadkach), gdy analogicznym treściom kształcenia przypisuje się inne efekty (w przypadku studiów I stopnia odnoszące się do efektów wzorcowych dla kierunku pedagogika studia I stopnia, w przypadku studiów II stopnia odnoszące się do efektów wzorcowych dla kierunku pedagogika

studia II stopnia). Istotne wydaje się zatem dążenie do wprowadzenia w życie przyjętych założeń WSZJK i mechanizmów weryfikacji jakości kształcenia w ramach kierunku pedagogika studia I i II stopnia realizowanych w Jednostce. Mimo przyjętych założeń mechanizmy weryfikacji wydają się nie do końca skuteczne i skutkują pojawianiem się ww. błędów.

Z inicjatywy Komisji ds. jakości kształcenia realizowane były np. szkolenia dotyczące przygotowania sylabusów (np. szkolenie przeprowadzone 15.05.2012, w dokumentacji Jednostki, przedstawiono do wglądu listę obecności) uczestniczyło w nim 15 pracowników Jednostki.

Innym przejawem działania WSZJK jest np. istniejąca dokumentacja dotycząca hospitacji zajęć realizowanych przez kadrę naukowo-dydaktyczną w ramach kierunku pedagogika. Dokumenty potwierdzają systematyczną realizację hospitacji wśród nauczycieli akademickich, zgodnie z planem semestralnym. Z odbytych hospitacji sporządzane są protokoły (na ujednoliconych arkuszach hospitacyjnych). Zastrzeżeń nie budzi również proces ewaluacji studenckiej jakości realizowanych zajęć. Ewaluacja odbywa się systematycznie, obejmuje konieczne kryteria oceniające zarówno jakość zajęć (w warstwie poznawczej), jak również język, jakość relacji wykładowcy z grupą studencką czy kwestie związane z organizacją zajęć, infrastrukturą. Ewaluacja odbywa się w formie ankiet (na ujednoliconych arkuszach) papierowych.

Studenci, jako uczestnicy procesu ewaluacji są informowani o jej wynikach ustnie, poprzez bezpośredni kontakt władz Jednostki (prodziekana Wydziału) z grupami studenckimi. Władze Jednostki szacują zwrotność kwestionariuszy ankiet ewaluacyjnych na 70%, stąd w celu jej zwiększenia zaplanowano: współpracę z samorządem studentów dążąc do zmotywowania studentów do większego zaangażowania w proces ewaluacji; spotkania organizacyjne na początku roku akademickiego, spotkania mają mieć charakter informacyjny, a dotyczący znaczenia ewaluacji studenckiej w procesie podnoszenia jakości kształcenia.

~~WSZJK realizowany w Jednostce pozwala na kompleksową ocenę procesu kształcenia na kierunku pedagogika.~~

- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

W procesie zapewniania jakości kształcenia i budowania kultury jakości kształcenia uczestniczą jako interesariusze wewnętrzni pracownicy Jednostki i absolwenci studiów na kierunku pedagogika oraz interesariusze zewnętrzni. Konsultantami zewnętrznymi programów kształcenia są m.in. pracownicy przedszkoli, domów dziecka, gimnazjum, liceum, ośrodków terapii uzależnień. W dokumentacji Jednostki znajdują się protokoły i listy obecności z trzech spotkań z interesariuszami (22.03.2013, 3.10.2013, 23.05.2014). Spotkania z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi odbywały się w licznym gronie (np. 12 osób). Z czego 5-8 osób stanowili nauczyciele akademicy Jednostki. Wśród pozostałych osób uczestniczących w spotkaniach byli np. absolwenci kierunku pedagogika i potencjalni pracodawcy (lub przedstawiciele pracodawców).

Warto podkreślić, że w Wydziałowej Komisji ds. WSZJK nie ma przedstawicieli studentów. Niemniej z prowadzonych rozmów z władzami Wydziału wynika, że od semestru letniego roku akademickiego 2014/2015 zostaną oni włączeni w prace Komisji.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+	+	+/-	+/-
umiejętności	+/-	+	+	+	+/-	+/-
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+	+/-	+/-

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
 - - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ ~~w pełni~~ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Jednostka podejmuje działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku pedagogika studia I i II stopnia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest przejrzysta. Od roku 2011, powołania wydziałowej Komisji ds. jakości kształcenia, prace nad systemem jakości kształcenia na Wydziale w ramach kierunku odbywają się systematycznie. Odnoszą się one w głównej mierze do procesu kształcenia w ramach kierunku i dostosowania go do wymagań związanych z wprowadzeniem i realizacją Krajowych Ram Kwalifikacji. Przedsięwzięte zadania w ramach WSZJK, jak również zdefiniowane mechanizmy weryfikacji w wielu przypadkach znajdują odzwierciedlenie w pracach nad podnoszeniem jakości kształcenia. Zdarzają się jednak odstępstwa np. wspólna realizacja modułów przedmiotowych w ramach studiów I i II stopnia mimo odmiennych efektów kształcenia. Wskazuje to na konieczność ciągłego monitorowania realizacji zapisanych zasad działania WSZJK i bezwzględne stosowanie przyjętych rozwiązań. Uznać należy, że podejmowane działania nie w pełni umożliwiają dokonywanie oceny i przeprowadzanie analiz osiąganych efektów kształcenia w odniesieniu do programów studiów, ich realizacji (metod, form, treści kształcenia).

~~Zastosowano skuteczne mechanizmy odnoszące się do monitorowania procesy kształcenia również w komponentach organizacyjnych związanych np. z jakością zajęć realizowanych przez kadre naukowo-dydaktyczną realizującą zajęcia na kierunku (hospitacje zajęć, ewaluacja studencka zajęć).~~ W przypadku ewaluacji studenckiej i hospitacji zajęć dydaktycznych warto byłoby zastanowić się nad zebraniem danych w postaci raportów. Z jednej strony dałoby to możliwość ich łatwego udostępniania zainteresowanym (studentom, wykładowcom, ale i władzom Jednostki. Obecnie studenci są indywidualnie, każda z grup, informowani przez prodziekana o wynikach ewaluacji, co potwierdza spotkanie ze studentami podczas wizytacji), z drugiej umożliwiło porównywanie wyników w perspektywie czasowej, dostrzeganiem ewentualnych tendencji i w ich kontekście planowanie dalszych działań doskonalących, podnoszących jakość kształcenia.

2. Realizowane działania w ramach WSZJK przynoszą wymierne efekty w postaci modernizacji programów kształcenia, aktualizacji sylabusów modułów kształcenia (treści, metody, formy zaliczenia itp.). dzieje się tak m.in. poprzez udział interesariuszy zewnętrznych w pracach wydziałowej Komisji. Zastrzeżeń nie budzi skład zespołu interesariuszy zewnętrznych, rekrutują się oni z grona potencjalnych pracodawców, przedstawicieli pracodawców przyszłych absolwentów kierunku pedagogika studia I i II stopnia. Konieczne jest większe zaangażowanie studentów w prace Komisji ds. jakości kształcenia. Obecnie nie są oni członkami komisji. Zwrotność ankiet ewaluacyjnych sięga ok. 70%. Dynamika prac nad doskonaleniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, systematyczność prac komisji (na przestrzeni ostatnich 3 lat)

pozwala na sformułowanie pozytywnych ocen dotyczących tak zaangażowania w ten obszar działalności Władz i pracowników Jednostki, jak również przedstawicieli pracodawców. Prace nad systemem, zwłaszcza wypracowywaniem procedur trwają. Wymagają zebrania w jednym dokumencie, tak by były czytelne, ujednolicone i łatwe do wykorzystania przy dopracowywaniu mechanizmów zapewniania wysokiej jakości kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			x		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³		X			
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Jednostka w przeważającej mierze prowadzi prawidłowy proces kształcenia zgodnie ze standardami akademickimi. Jako poprawne należy uznać koncepcję kształcenia i współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, przyjęcie, realizacja i weryfikacja większości efektów kształcenia, dobór treści kształcenia. Nie ma też zastrzeżeń co do kwalifikacji, struktury i dorobku kadry. Jako w pełni zostało również ocenione kryterium infrastruktury, działalności naukowej i wdrażanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Drobne uwagi zespołu oceniającego dotyczy dostosowania programu nauczania do standardu kształcenia nauczycieli, uściślenia procedury rekrutacyjnej na drugi stopień studiów, uszczególnienia suplementów do dyplomu.

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Według zespołu kryterium 2, 3 i 8 (efekty kształcenia i program, system jakości kształcenia) zasługuje jedynie na ocenę znaczącą.

W kryterium drugim ocena ta została spowodowana niskim poziomem części prac magisterskich. Cztery z nich zostały ocenione niedostatecznie. W kryterium trzecim ocena została obniżona ze względu na niedozwoloną organizację zajęć dydaktycznych (połączenie 15 przedmiotów na studiach pierwszego i drugiego stopnia), oraz nieprawidłowości w zakresie przypisywania punktów ECTS. Obniżenie oceny kryterium ósmego jest konsekwencją tych nieprawidłowości. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia okazał się mało skuteczny w kontrolowaniu jakości prac magisterskich oraz przebiegu toku kształcenia.

Sumując na wizytowanym kierunku poprawić należy:

- **Jakość prac magisterskich i procedur z tym związanych**
- **Proces kształcenia, w tym rozłączność przebiegu zajęć pomiędzy pierwszym a drugim stopniem**
- **Funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności procedur jakości dyplomowania**

Uczelnia po wizycie zespołu oceniającego podjęła natychmiastowe działania naprawcze, które udokumentowała stosowanymi dokumentami przesyłanymi w odpowiedzi na raport z wizytacji. W szczególności należy zwrócić uwagę na działania, które skutkują zmianą oceny kryterium drugiego i ósmego raportu.

W kryterium 2

Dnia 19 grudnia 2014 roku Senat Uczelni podjął Uchwałę w sprawie przyjęcia wzorcowych efektów kształcenia dla pedagogiki studia I i II stopnia. Ponadto podjęto uchwałę zmieniającą zasady rekrutacji na drugi stopień kierunku pedagogika. W myśl tej uchwały na studia nadające dodatkowe uprawnienia nauczycielskie przyjmowani będą kandydaci z uprawnieniami nauczycielskimi.

W trybie natychmiastowym, zgodnie z zaleceniami zespołu oceniającego poprawiono i zatwierdzono sylabusy przedmiotów wraz z korektą przeliczania punktów ECTS, korektą sposobów weryfikacji efektów kształcenia i korektą macierzy pokrycia efektów kształcenia. Wszystkie naniesione poprawki udokumentowano i zespół ocenił je pozytywnie.

Uczelnia odniosła się też do zarzutu niskiego poziomu prac dyplomowych i przedstawiła działania mające poprawić ich jakość.

W kryterium III

Uczelnia zmieniła plany studiów rozdzielając zajęcia pomiędzy I a II stopniem studiów. Przesłano stosowną dokumentację, która to potwierdza. Tym samym bezprzedmiotowy staje się zarzut obniżający ocenę kryterium III. Do programu studiów włączono zajęcia z wychowania fizycznego.

Kryterium 8

Głównym zarzutem tego kryterium było niska skuteczność systemu jakości w kontekście procesu dyplomowania. Uczelnia odniosła się także bardzo szczegółowo do zarzutów jakości prac magisterskich. Poprawiono procedurę dyplomowania i powoływania recenzentów. W styczniu 2015

roku powołana została komisja ds. Prac Dyplomowych. Komisja ma z zadanie weryfikację jakości procesu dyplomowania oraz ponowną recenzję wybranych prac dyplomowych po ich obronie. Komisja dokonała już takiej recenzji prac wybranych z roku akademickiego 2014/2015. Komisja to wchodzi w skład Uczelnianego Systemu Jakości. 7 marca 2015 roku komisja wprowadziła zmodyfikowane zasady pisanie prac dyplomowych i kontroli ich jakości. Ustalono nowe procedury wyboru recenzenta.

Uczelnia odniosła się też do innych uwag związanych z jakością kształcenia. W wewnętrzny system jakości włączona została Komisja ds. Dydaktyki, której zadaniem jest monitorowanie jakości procesu kształcenia. Komisja ta odniosła się do uwagi zespołu na temat łącznych zajęć dydaktycznych na I i II stopu studiów. Komisja wyeliminowała już te nieprawidłowości.

Powyższe działania Uczelni czynią część uwag zespołu bezprzedmiotowymi i pozwalają na zmianę oceny kryterium II, III i VIII.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					
2. cele i efekty kształcenia oraz systemich weryfikacji		X			
3. program kształcenia		X			
8.Wewnętrzny system jakości kształcenia		X			